

MAGYAR

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelős szerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD**ORADEA**Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉRHUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.in numerar conform
29590/939.

A visszavonuló szövetséges csapatok Andalsnesnél sikeresen behajózták magukat

Bergentől keletre a németek elfoglalták a kinserviki erőművet és alumíniumgyárat. Narvik körül folynak a hadműveletek. Német és angol hivatalos hadijelentések

Berlinből jelentik: A Német Távíráfi Iroda közli a német véderő jelentését: Az Oslóból és Trondhjemből előnyomuló német csapatok kihasználták a harci csapatokkal való egyesülésből származó előnyöket és az Andalsnesnél visszavonuló ellenségnek szorosan a nyomában maradnak. Az ellenség csak egyes helyeken védekezik kétségbeesetten annak megakadályozására, hogy a visszavonulásnak fejezve-tt menekülés jellege legyen.

A Bergentől keletre előretörő német csapatok elfoglalták a kinserviki erőművet és alumíniumgyárat. A Bergen környékén zsákmányolt hadfelszerelés között ismét sok lőszer, ágyú, repülő bomba, gépkocsi és kétezer motorkerékpár van. Elfoglalták a mirdali alagútát is. Itt az ellenség ellenállott, de mivel a megkerülése lehetetlen lett volna, leverték az ellenállást és sikerült az alagútban át továbbnyomulni. A hidak felrobbantása késleltette az előnyomulást és sok helyen lehetetlen is volt a felrobbantott hidakat megkerülni. Ilyen helyeken a német csapatok kötelekkel hidalták át a szakadékokat, hogy az előnyomulást fennakadás nélkül folytathassák.

Londonból jelentik: A hadügyminisztérium jelentése szerint a szövetséges haderőket,

melyek az elmúlt napokban Trondhjemtől délre eredményes feltartóztatási hadműveletet végeztek, az ellenséges nyomás állandó erősödése folytán visszavonták és Andalsnesben és köréllenség minden erőfeszítése ellenére sikerült, nyékén sikeresen behajózták. A behajózás az Narvik körül folynak a hadműveletek és több osztág érintkezésben volt az ellenséggel. Nansos környékéről semmi jelenteni való nincs.

Andalsnoesben kitzúzták a német birodalmi hadilobogót. Két angol repülőgépanyahajó és egy német repülőgép pusztulása.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága közli: A német csapatok, szüntelenül üldözve a vad futásban visszavonuló ellenséget, elérték Andalsnest és csütörtök délután kitzúzták ott a birodalmi hadilobogót.

Másik német jelentés szerint egy nagyobb angol hadihajókötelék, melyhez két repülőgépanyahajó is tartozott, Norvégia nyugati partjai felé közeledett, mire a német repülőgépek támadást intéztek ellene. Mindkét anyahajót feltalálta érte. A hadihajók erre visszafordultak nyugat felé. Egy német repülő nem tért vissza.

Chamberlain miniszterelnök beszámolója az angok alsóházban

A szövetségesek egy hónappal ezelőtt elhatározták, hogy kisebb erőket készenlétben tartanak a norvég kikötők elfoglalására

Londonból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök csütörtök délután az alsóházban beszámolót mondott a háborus helyzetről. Mindenekelőtt arra kérte a képviselőket, legyenek még egy kevés türelemmel, miután egyelőre lehetetlen olyan tervekről és megmozdulásokról beszélni, amelyeket még nem fejeztek be. Ma — úgymond — csak ideiglenes nyilatkozatot adhat, de azt hiszi, hogy Churchill és ő maga a jövő hét kezdetén többet mondhat. Elmondotta ezután, hogy egy hónappal ezelőtt elhatározták, hogy kisebb erőket készenlétben tartanak a norvég kikötők elfoglalására, ha Németország támadást intéz Dél-Norvégia ellen. Minden tervbevett lépést attól tettek függővé, hogy Németország megsérti-e Norvégia semlegességét. Már régebben tudták, — úgymond, — hogy a német balti kikötőkben hónapokon át csapatösszevonások folytak. Ezeket a haderő-

ket egyaránt fel lehetett volna használni Finnország, Svédország, Dánia, Norvégia vagy Anglia elleni támadásra és teljesen lehetetlen volt előre megmondani, kit fog sújtani az ütés. Még ha tudták volna is, hogy Dánia és Norvégia lesz az ütés áldozata, akkor sem lehetett volna megakadályozni a két ország együttműködése nélkül azt, ami történt. De mindkét ország azt hitte, hogy semlegességük megvédi őket és ezért nem fogatosítottak óvintézkedést és Angliát sem figyelmeztethették az esetleges támadás lehetőségére, amit nem vártak.

Chamberlain ezután ismertette a norvégiai hadműveleteket, a Narvik körüli tengeri tevékenységet és hangsúlyozta, hogy a további vállalkozásokat illetően azt tartották szem előtt, hogy Norvégiát mindenféleképpen megsegítsék, hogy ellenállhassanak, illetve visszaverhessék a dél felől jövő német támadást és megkönnyít-

sék a norvég királynak és kormánynak a menekülést.

Le kellett mondani Trondhjem elfoglalásáról.

Chamberlain kijelentette, hogy a szövetségesek Norvégiára vonatkozó hadicéljait leggyorsabban Trondhjem elfoglalásával lehetett volna elérni. Ezután ismertette az északi hadműveleteket, majd tüzeteseget és harcokocsikat nem közölhet a harcokról, csak annyit mondhat, hogy a szövetséges csapatok komoly nehézségekkel kerültek szembe. A németek helyi légi fölénye miatt tüzeteseget és harcokocsikat nem lehetett partra szállítani és bár az angol tengeralattjárók és francia tengeri erők, valamint az angol légi erők munkája nagyszerű teljesítményt nyújtott, a németeknek mégis mindig sikerült erősítéseket Norvégiába küldeni, sokkal nagyobb mértékben, mint ahogyan a szövetségeseknek sikerült.

— A múlt héten — folytatta Chamberlain, — úgy döntöttünk, hogy kénytelenek vagyunk lemondani arról a tervről, hogy Trondhjemet dél felől foglaljuk el. Ezért csapatainkat vissza kell vonnunk erről a vidékről és más helyre kell szállítanunk.

A németeknek nem sikerült egész Norvégiát elfoglalniok.

A továbbiakban kifejtette Chamberlain, hogy bár nem sikerült Trondhjemet elfoglalni, a szövetséges csapatok által elért sikerek némelyike kielégítő. Három heti háború után a németeknek nem sikerült egész Norvégiát elfoglalniok, a német haditengerészet pedig komoly veszteségeket szenvedett. Ezek a veszteségek: két súlyosan megrongálódott sorhajó, három, de lehet, hogy négy elsüllyedt cirkáló, 11 elsüllyedt torpedóromboló és 5 megsemmisített tengeralattjáró. Elsüllyedt 30 csapatszállító és utánpótló hajó. Több ezer ember vesztette itt életét. További tíz szállítóhajót torpedólovás ért és több mint valószínű, hogy elsüllyedt. Ezzel szemben az angolok négy torpedórombolót, három tengeralattjárót és öt halászhajót veszítettek. Ezekből a számokból látható, hogy az angol haditengerészet vesztesége igen csekély. A német haditengerészetet viszont súlyos veszteség érte, úgyhogy ezzel a tengeri erők egyensúlya teljesen megváltozott és lehetővé teszi az egész szövetséges hajóraj új elosztását. Így: a földközi-tengeri hajók elosztására kihatással lesznek az északi események. A jelen pillanatban egy angol és egy francia csatahajó, több cirkáló és más hajóegységek kíséretében a Földközi-tenger keleti részén útban van Alexandria felé.

Még nem dönt el a norvégiai mérleg. A szövetségesek nem mondanak le hosszú időre szóló harcászati tervükről.

Visszatérve a norvégiai helyzetre, Chamberlain kijelentette, hogy azoknak, akik abból a tényből, hogy Trondhjemet nem sikerült elfoglalni, elhamarkodott következtetéseket vontak le, csak azt mondhatja: még korai azt állítani, hogy eldőlt a norvégiai mérleg. Eddig csak egy szakasz fejeződött be, melyről azt lehet állítani, hogy: ha a szövetségesek nem is érték el céljukat, de a németek sem érték el az övéket, mert az ő veszteségeik nagyobbak. A szándék nem az, hogy Norvégiában csupán mellékhadszínteret teremtsünk, de nem enged-

hető meg az, hogy hadierőinket szétszórják, vagy fontos helyeken veszedelmes helyzetbe kerüljenek. Az ellenség megszállva tartja Norvégia legfontosabb pontjait, hatalmas erők állnak rendelkezésére, hogy bármely pillanatban támadhasson. A támadást villámgyorsan elindíthatják valamilyen irányba.

Chamberlain ezután azt állította, hogy az ellenség készen áll és nem riad vissza Hollandia, Belgium, vagy mindkét ország megszállásától sem. De lehetséges az is, hogy délkelet-európai szomszédai ellen fordul. Bolondság

Jövő héten kétnapos külpolitikai vita lesz az angol alsóházban

Londonból jelentik: Chamberlain az alsóházban bejelentette, hogy a pünkösti szünet a jövő csütörtöki ülés után megkezdődik és május 21-éig tart. Időközben az alsóház folyosóin az az általános vélemény alakult ki, hogy a jövő kedden a külpolitikai vita során fontos döntéseket jelentenek be. Ez a vita valószínűleg két napig fog tartani.

Az angol sajtó hangoztatja, hogy nem szabad csüggedni.

Londonból jelentik: A Reuter iroda stockholmi jelentése szerint a svéd fővárosban megerősítik, hogy Andalsnoes falain német lobogó leng, de hozzáteszik, hogy a norvég hadszíntér további pontjain az általános helyzet változatlan.

Ugyancsak a Reuter jelentése szerint az angol lapok nyíltan beismerik, hogy a szövetségesek kudarcot szenvedtek, de hangoztatják, hogy nem szabad csüggedni, hanem még nagyobb elszántsággal folytatni az erőfeszítést. A lapok általában bírálják a norvégiai hadviselést, de végleges állásfoglalásukat arra az időre tartják fenn, amikor a jövő héten a parlamentben az erre vonatkozó bejelentés elhangzik.

A német sajtó méltatja a norvégiai hadszíntéren elért eredményeket.

Berlinből jelentik: A német véderőnek azt a jelentését, mely szerint Andalsnoes német kézen van, valamennyi német lap feltűnőnkeltő cím alatt hozza és elébe helyezi azoknak a német sikereknek, amelyeket a norvég hadszíntéren a legutóbbi két napon elértek.

A Deutsche Allgemeine Zeitung azokat a hadműveleteket, amelyeket London kéleltető hadműveleteknek nevez, második Gallipolinak minősíti és megállapítja, hogy ez az északi irányú német oldaltámadás befejezése.

A Berliner Börsenzeitung a legutóbbi két nap eseménye teljessé teszi azt a benyomást, hogy a nyugati hatalmak teljes vereséget szenvedtek.

Észtország nem rakott le aknamezőket a Finn-öbölben.

Tallinból jelentik: Hivatalos helyen megcáfolták azokat a külföldi rádióhíreket, hogy Észtországban a Finn-öbölben két helyen akná-

Oslóban, a norvégiai képviselőház lépcsőházában norvég és német katonák együttesen teljesítenek őrszolgálatot.

lenne, — ugymond — az ellenség előtt feltárni a harcászati terveket. Meg kell ragadni minden alkalmat, hogy Norvégiában kárt szenvedjenek. Mindamellett a szövetségesek nem engedhetik meg maguknak, hogy lemondjanak a hosszú időre szóló harcászati tervéről, mellyel meg akarják nyerni a háborút. Végül kijelentette, hogy bizonyos műveletek folyamában vannak, de semmi olyat sem szabad tenni, ami veszélyeztetné a műveletben résztvevők életét. Ezért kérte a házat, hogy megjegyzéseit és kérdéseit a jövő hétre halassza.

mezőket rakott le. A cáfolat megállapítja, hogy Észtország sem saját területi vizein, sem azon kívül nem rakott le aknákat.

Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter Iasiban a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal irányelvééről beszélt

Belső harcok helyett tökéletes nemzeti egységnek kell lennie. Meg kell valósítani a negyven millió főnyi román nép államát

Bucurestből jelentik: A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal Prut-tartományi emőkei és titkárai Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter elnöksége alatt értekezletet tartottak Iasiban, amelyen a miniszter a tagozatok vezetőinek beszédeire adott válaszában többek között a következőket mondotta:

— Kétségtelen, hogy a harc megacélozza az embert. Normális életviszonyok között lehet is szükség erre a harra, amely támadást és védelmet, barátot és ellenséget feltételez. De csak abban az esetben, ha az elvek és módszerek kérdésében folytatott harc nem válik öncéllá és nem veszélyezteti magának a nemzetnek a létét. A mi tapasztalatunk azt mutatják, hogy nálunk a harc túlnem a megengedhetőség határain. Emlékezzünk csak vissza a politikai pártok közötti küzdelmekre. Már nem voltak barátok, megszűnt az emberek, a tekintélyek iránti tisztelet; a rágalom, a eselszövés s az egymás minden módon való ledorongolása volt a harc eszköze. Úgyhogy az idegeneknek az lehetett a benyomása, hogy a mi hazánk eladó ország, az állam vezetői pedig csupa árulók, akik csak saját anyagi érdekeiket hajhásszák és könnyen megvásárolhatók. Minden nagy károkat okozott az országnak, megakadályozva annak természetes fejlődését.

— De, — folytatta a miniszter, — államunknak ma még kevésbé lehet szüksége belső harcokra, mint valaha. Ellenkezőleg: a tökéletes egységre és egyetlen legfőbb irányítóra van szüksége, akinek mindnyájan szeretettel és tisztelettel kell alávetnünk magunkat. Nincs szükségünk se mások útmutatására, se mások gyámoltására. A mi országunknak megvan a maga harci ereje és szervező készsége. De a legteljesebb belső egységre van szükségünk, hogy figyelmünket azok felé a kérdések felé irányíthassuk, amelyek közelről érintenek bennünket. A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal is küzdő szervezet, de nem a testvérharc szerve, hanem az összes románok szolidaritásának és az állam megvédésének eszköze.

— Hűek kell, hogy maradjunk a nemzeti állam alapelveihez, amelyeket nagy politikusaink oly szépen fektettek le és amelyek jegyében oly nagy megvalósításokat vitték véghez. A nemzet minden tagjának a nemzet léte és felvirágoztatása kell, hogy állandó gondját képezze. Csak így lehet szívós, folytonos és célirányos politikát folytatni.

— Szabadságunk, biztonságunk a románok számától is függ. Azért a mi földünkön legalább

Angol-amerikai és olasz-amerikai tárgyalások.

Rómából jelentik: Sir Noel Charles, angol ügyvivő megbeszélést folytatott a római amerikai nagykövettel.

Washingtonból jelentik: Colonna olasz követ Sumner Welles külügyi államtitkárral tanácskozott, majd Wellessel együtt a Fehér Háza ment, hogy megbeszélést folytasson Roosevelttel elnökkel.

Welles nem volt hajlandó válaszolni az olasz magatartásról hozzántézett kérdésre.

Washingtonból jelentik: (Német Távirati Iroda.) Welles, aki az olasz nagykövetet csütörtökön Roosevelthez kísérte, egy sajtó értekezleten nem volt hajlandó válaszolni az olasz magatartásról hozzántézett kérdésre. Közölte azonban, hogy a külügyi hivatal nem szándékszik felszólítani az Olaszországban élő amerikaiakat az ország elhagyására.

40 millió románnak kell megélnie. Viszont a nép egészségétől és jólététől függ védelmi ereje. Azok a népek, amelyekben elevenen él a nemzeti öntudat és szívükben nemzeti akarat dobog, nem veszhetnek el soha.

A történelmi kisebbségek jagainak elismerése.

A miniszter még így folytatta:

— Ez azonban még nem jelenti mindenek tagadását és szétrombolását ami nem román, hanem a románok fokozatos visszahelyezését azokba a jogokba, amelyekről saját hazájukban megfosztották őket. A vezető állásokat, valamint a nemzeti élet alkotó és önbiztosító tevékenységeire nélkülözhetetlen állásokat románoknak kell betölteniük. Senki sem haragudhat ráink, amiért mi ezt az oly természetes igényt támasztjuk. A románok mindig szíves vendéglátók voltak és bőkezűek voltak az idegenekkel szemben. De ezeknek az idegeneknek nem szabad elfelejteniük, hogy vendégek és nem uralkodhatnak más házában. A történelmi kisebbségek jogait elismertük és ezért cserébe hűséget kívántunk tőlük az állam iránt, amely megvédi és támogatásban részesíti őket. A Nemzeti Ujjászületési Front jelszavai nem alkalmazhatók mások ellen, hanem a románság jogainak kifejezésre juttatói azok.

A termelő munka a politikai jogok alapja.

— A második alapvető eszmének a termelő nemzet politikai megszervezésének kell lennie — mondotta a miniszter. — Az új alkotmány megadja erre a lehetőséget azzal, hogy mindenkit foglalkozása szerint oszt be az állam termelő kategóriáinak valamelyikébe. Akinek nincs semmiféle foglalkozása és nem végez termelő munkát, az nem lehet illetékes arra, hogy politikai jogokat gyakoroljon. Az alkotmány ezzel eltörölte a foglalkozásszerű politikust, anélkül, hogy megkövesedett formákat állított volna fel és véglegesen belekényszerített volna bárkit is egyik vagy másik kategóriába.

— Ebből az elrendezésből következik, hogy a vezetés nem bízható másokra, csak a legkülönbekre; azokra, akik a tökéletes hozzáértést a becsületességgel egyesítik.

A miniszter beszédének további részében a tekintély elvének jelentőségéről beszélt az állam életében. A szabadosság a kormányzati rendszerben utópisztikusnak bizonyult. A legdemokratikusabb berendezkedések sem nélkülözhetik a tekintély elvének érvényesülését. A tekintély viszont, amivel az ország kormányait felruházták, nem jelenti a tetszés szerinti kormányzásnak, a törvények semmibevevésének uralmát. Erre Öfelsége a király személye és államfői bölcsessége a biztosíték.

NORVÉGIA

topografiai és vasúti térképe

— A Magyar Lapok kizárólagos közlése —

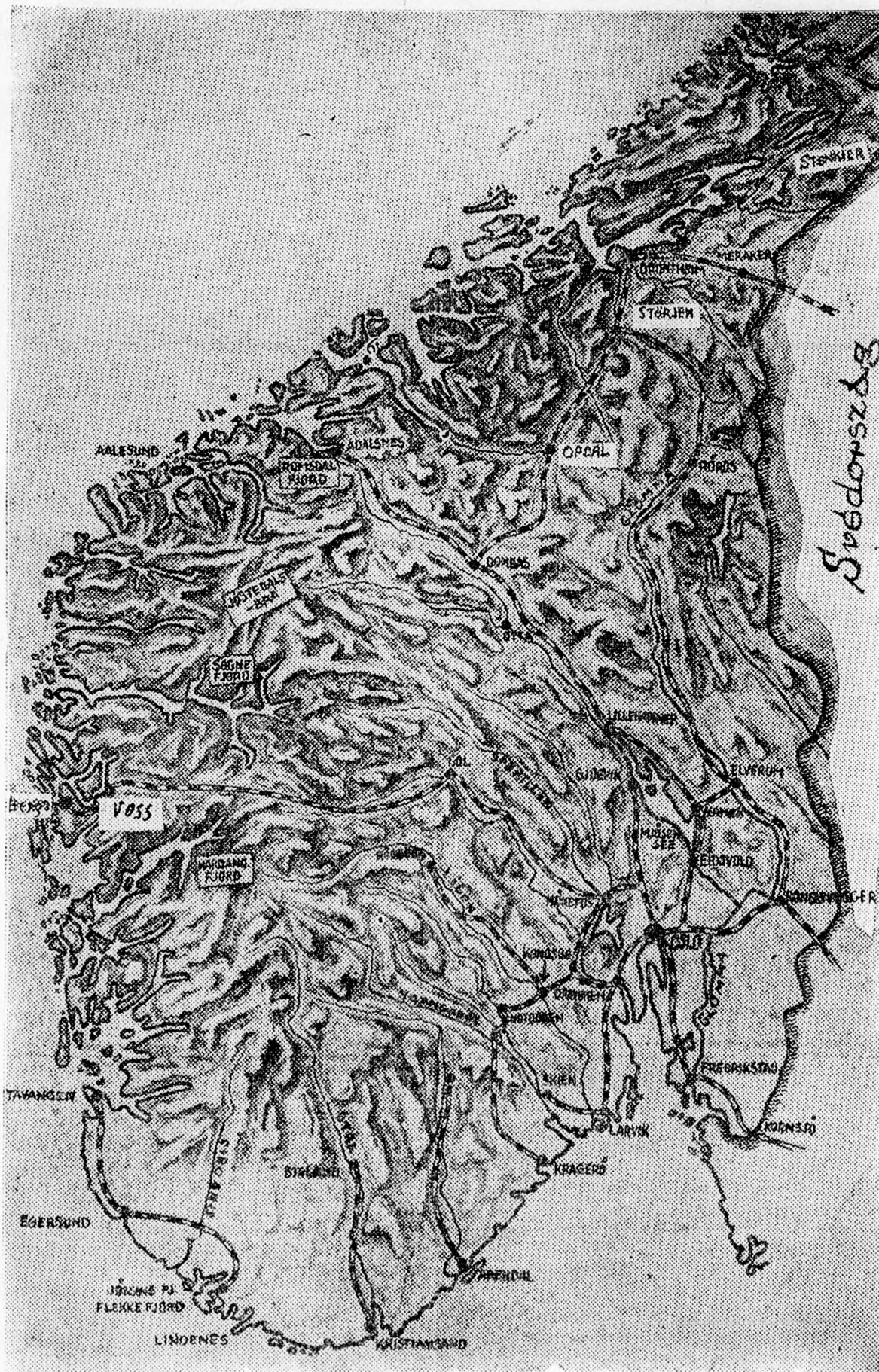
A norvégiai hadjárat voltaképpen már befejezettnek tekinthető. Ezt jelentette be, ha nem is kifejezetten, de leplezetten annál inkább, Chamberlain angol miniszterelnök tegnapi alsóházi beszéde.

A mellékelt térkép rendkívül szemléltetően tünteti fel a német előnyomulás utjait, valamit a németektől birtokba vett vasutvonalak hálózatát. Az Oslo—Bergen-i vasutvonal teljesen német kézre került. Ugyancsak német kézen van az Oslo—Lillehammer—Dombas—Andalsnes-i vasutvonal is. A Dombas—Opdal—Drontheim-i vasutvonalat hasonlóképpen megszállták a németek, épen úgy mint az Oslo—Hamar—Elverum—Röhros—Störjen—Drontheim-i vonalat. A Drontheim—Namsos-i vasutvonal jórésze szintén német kézen van, a szövetséges és norvég csapatok már csak Namsos—Stenkier között elterülő szakasz egy részét tartják megszállva.

A szövetséges csapatok tudvalevően két vasúti gócpontnál, Andalsnesnél és Namsosnál szálltak a norvég partra. Andalsnesnél Dombason át nyomultak Lillehammer felé és Dombastól északra Opdal felé. A hirtelen német előnyomulás azonban visszavetette őket mind a két vonalról s ma már Andalsnesnél egy szövetséges katona sem áll norvég földön. Namsost tudvalevően a német repülők teljesen összehombázták.

Térképünk nem ábrázolja Norvégia legészakibb részét Narvikkal. Narvikot tudvalevően a németek szilárdan tartják s megszállották azt a vasérc-szállító vonalat is, amely keskeny sávon Narvikot Svédországgal köti össze.

Norvégiában a hadihelyzet ma az, hogy Namsos közvetlen környékén vannak még szövetséges csapatok, egyébként attól délre egész Norvégiát birtokba vették a német csapatok.

A HABZÓ FOGPÉP

Az olasz ipari munkásszövetség elnöke Ribbentrop német külügyminiszternél

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter csütörtökön fogadta Capoferrit, az olasz ipari munkásszövetség elnökét, a fasiszta nagytanács tagját, aki mint Ley dr vendége Berlinben tartózkodik.

Tartalékos tiszttek behívása Görögországban

Athénből jelentik: Görögország tíz korosztály tartalékos tisztjeit behívta. Az *Estia* című görög lap azt írja, hogy ez nincs összefüggésben a nemzetközi helyzettel. Csak egyes korosztályok tartalékos tisztjeinek szabályszerű kiképzéséről van szó.

Biztonsági intézkedések Egyiptomban.

Kairóból jelentik: A miniszterelnök a sajtó képviselőinek érdeklődésére elmondotta, hogy Egyiptom megtesz minden biztonsági intézkedést. A helyzet — ugymond — bizonyos veszélyeket rejt magában, de nem ad nyugtalanosságra okot.

Jugoszlávia gazdasági összeköttetései Törökországgal és Olaszországgal

Belgrádból jelentik: Andres jugoszláv kereskedelmi miniszter fogadta a belgrádi török nagykövetet. Gazdasági körökben hirtelen jár, hogy ezen a megbeszélésen főleg jugoszláviának török gyapottal való további ellátásáról volt szó.

Belgrádból jelentik: A jugoszláviai Kurir jelentése szerint Jugoszlávia január elsejétől kezdve egy éven belül 220 ezer tonna barnaszén készült Olaszországnak szállítani 30 millió líra értékben.

Járőrösszezapás a Vogézekben

Egy francia torpedóromboló súlyosan megrongálódott.

Párizsból jelentik: A francia hadijelentés közli: Az érintkezésben lévő csapatok tevékenységet fejtettek ki. Egy járőrösszezapás a Vogézekben előnyünkre végződött. Az Északi-tengeren végrehajtott hadműveletek során egy torpedóromboló súlyosan megrongálódott. Két járőrhajó aknára futott és elsüllyedt. Egy tenger-alattjáró megtorpedózott egy ellenséges tengeraltjárót.

Rangfokozatuk elismerését kérhetik az idegen hadseregben szolgált, de román állampolgárokká lett tartalékosok

Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium a következő rendeletet adta ki:

Azok a rendes külföldi hadseregben szolgált tisztok és altisztok, akik Erdélynek, Bukovinának és Besarabiának az anyaországgal történt egyesítése folytán román állampolgárokká lettek és akik még nem vétettek fel a tartalékos állományba, vagy nem ismerték el rangjukat, 1940 augusztus 1-ig kérvényt nyújthatnak be a hadügyminisztérium személyzeti igazgatóságának, amelyben kéri rangfokozatuk elismerésévé a tartalékállományba való felvételüket (primirea in gradele de rezervă). Az egyéni kérvényhez a következő okmányokat

kell mellékelni:

1. A rang igazolása (eredeti okmányok a háboru idejéből). 2. Allampolgársági bizonyítvány. 3. Tanulmányi bizonyítvány. 4. Erkölségi bizonyítvány. 5. Bizonyítvány a román nyelv tudásáról. 6. Születési bizonyítvány. 7. Orvosi bizonyítvány. 8. Foglalkozás szabad üzését igazoló bizonyítvány. (Liberă practică.)

2. Az 1940 augusztus 1. után beadott kérvényeket nem veszik figyelembe. Azokat a tiszteteket és altiszteteket, akiknek katonai helyzete augusztus 1. után rendezetlen marad, közkatonai ranggal életkoruknak megfelelően fogják beosztani.

Tilos vitázó-jellegű külföldi propaganda közleményeket terjeszteni

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács határozatának megfelelően, amely intézkedéseket ír elő az ország semlegességének megőrzésére, a belügyminisztérium elrendelte, hogy a hadviselő államoknak a jelenlegi fegyveres összetűzésre vonatkozó vitázó jellegű propagandaközleményeit terjeszteni tilos, akkor is ha ezeket a közleményeket külföldről küldik, akkor is, ha szétküldésük belső földön, bármilyen eszközzel, bármilyen úton történik.

A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal keretein kívül szigorúan tilos minden politikai jellegű eszmetervezés vagy gyülekezés.

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium az érvényben lévő törvények rendelkezéseire és megkorlátozó intézkedéseire való hivatkozással közli, hogy csak azok a politikai jellegű gyűlések és tüntetések vannak engedélyezve, amelyeket a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal szervezetei rendeznek.

Minden más politikai jellegű eszmetervezés, bármilyen formában történjen is a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal keretein kívüli, a törvény megkorlátozó intézkedéseit venja maga után úgy a rendezők, mint a résztvevők számára. Ugyanezeket a megkorlátozó intézkedéseket alkalmazzák azokra, akik bármilyen módon és formában politikai jellegű egyesületeket, társaságokat, csoportokat, sejteteket stb. létesítenek, felvonulásokat rendeznek, tagsági díjakat szednek, vagy bármilyen, a törvény által tiltott politikai tevékenységet fejtenek ki.

Korompai József:

Az örök élet érettségijén Ára tüzve 75 Lei

Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés értelmének valóságos zsolttára és himnusza ez a könyv.

A kislányom kérdez

Írta: Riba Sándor

Feleségem nem a szokásos, nyugodt egykedvűséggel nyitott ajtót. A megszokott „szervusz” helyett kicsit „nyájasabb „jóestét, kedves”-t mondott és nem igyekezett vissza a konyhába. Mintha még valamit mondani akart volna, igazgatni kezdte fogasra akasztott kabátomat, de aztán mégis meg gondolta magát. Elment a konyhaajtóig, visszanezgett, na, most: igyekezett közömbös hangot használni, csak úgy melleleg, odavetette:

— A... Pusztai volt itt...

— Pusztai? Ja, igen. Mit akart?

Igazán nem kérdésként mondtam. Valami megállapításféle volt inkább. Pusztai, egyik ismerősöm, itt volt délután, a feleségem habozik megmondani, mit kérdezek még? Esetleg észre kellene vennem, hogy nem mond igazat.

Benyitottam az ebédlőbe.

Hm. Pusztai. Na jó. — Ezt a cementügyet is el kéne már intéznie. Éppen ma kerestek telefonon miatta. Csudálatos emberek... Majd holnap reggel elő kell szednem az iratokat. — Pusztai. Nem rossz.

Felvettem az asztalról az újságot; megindultak a német-magyar gazdasági tárgyalások... találkozik-e Mussolini Hitlerrel... Fekete rózsák a Royalban...

Ejnye idehaza is van néhány fontos levél arról a cementről. Utána kell néznie.

Jó volna egy csésze tea. Kissé fáj a fejem Nem olvasok most.

Leteszem a szemüvegem a hamutartó mellé. A bronz tálcá tele van cigarettavéggel. Ja, igen, a Pusztai...

Felugrom. Az ördög vigye el ezt az egész his-

tóriát. Hol van az én kis angyalom? A kislányom...

— Babeó! Nem jössz köszönni apának? Baba! A kicsi bedugja szőszke fejét az ajtón, meglát és máris ugrik a nyakamba.

— Apu, úgy örülök, hogy itthon vagy! — Olyan arcot vág, mint a nagyok, amikor valami fontosat akarnak mondani — igazán, apu, a Pusztai bácsi olyan utálatos... Azt mondta, kislány vagyok, nekem még az óvodában van a helyem.

Csakugyan azt mondta? — kérdezem csodálkozva és másik újságot veszek fel.

— Igaz... még nem is mondtam neked — hadarja egészen nőiesen a kicsi — itt volt délután az az utálatos. Teát is ivott... A Pusztai — teszi hozzá megvető ajkbiggyeszéssel.

Borusan beletemetkezem a lapha. De még odavetem szórakozottan:

— Nem baj, szívem!

Miért mondtam azt, hogy nem haj? Node ilyen számárságot! — Játszál, Babcom, apa olvas egy kicsit... — s már szinte mormolva falom a betűket, hogy lekössem magam valamivel.

A frank nagyot esett... gyenge volt az állatvászár... elfogtak egy körözött betörőt. — A Pusztai... ejnye, az ördögbe is, nem megy! Na! Inkább nézem a lányomat, amint játszik. Negyvenkét évem öt éves, virágos kis hajtása... Óh, ha költő lennék; ezt mondanám, igen, biztosan ezt!

Baba rakosgatja a kis köveket egymásra, de látszik rajta, hogy nagyon szórakozott. Erősen tőri valamin a fejét. Na, most az egyik kő meg is áll a kezében, merőn néz maga elé. — Fogadjunk, most kérdeznél fog valamit. Meg mernék rá esküdni.

Rám néz.

Kicsit megzavarodik, mikor látja, hogy mosolyogva és érdeklődve nézem.

De pillanatnyi szünet után gyermeki hirtelen-

Május 10-én lépnek életbe az új vasúti személy- és áru-díjsszabásemelések

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága május 10-iki kezdettel újabb 15 százalékkal felemelte úgy a személy-, mint a joggyász-, gyors- és teheráru díjsszabásokat. Ezt a 15 százalékos díjsszabásban szereplő alapdíjakhoz adják és az így felemelt alapdíjakat szorozzák be a már korábbi 2+15+10 százalékos emelésekkel, ami már igen jelentős összegeket jelent az eddigi tételekkel szemben.

Megalakult a Magyar Népközösség dumbravai tagozata

Április 28-án délután tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Népközösség igazfalvai tagozata. A közgyűlésen, amelyet a Szövetkezet helyiségében tartottak meg, szép számmal jelent meg a szörénymegyei telepés község magyarsága. A közgyűlést a lugosi tagozat megbízásából Soós Lajos református s. lelkes, a lugosi tagozat kulturális szakosztályának elnöke vezette.

A közgyűlést Bitay Zoárd református lelkész nyitotta meg s miután üdvözölte a megjelenteket, átadta a szót Soós Lajos megyei kiküldöttnek. Soós Lajos lelkes szavakban vázolta a Népközösség céljait, a magyarság összefogásának szükségességét, majd ismertette a szörényi tagozat vezetőinek kihallgatását a napokban Lugoson járt kisebbségi miniszter előtt s végül magyarságának bátor megvallására és összefogással erősített kitartó munkásságra szólította fel a megjelenteket. Ezután egyhangulag kimondták az igazfalvi tagozat megalakítását. Kristóf József pénztáros ismertette a Szervezeti Szabályzat fontosabb pontjait. A választások megejtése céljából tíz tagú jelölő bizottság alakult, amelynek javaslatára megválasztották a tagozat vezetését. Tiszteletbeli elnök: Bitay Zoárd református lelkész, ügyvezető elnök Jámbor András telepés gazda lett. Alelnökké Torma Lászlót és Péntes Jánost, pénztárossá Nagy Istvánt, ellenőrökké Diricz Istvánt és Mónus Sándort, titkárra pedig K. Szabó Istvánt választották meg. A választmány tagjai: Nagy Károly, A. Szilágyi Sándor, Boros Imre, Mező Károly, Kozma András, Szücs István, Óz Ferenc, Kristóf József, Király Ferenc, ifj. Ször István, Benkó Antal és Vámos István lettek.

A közgyűlést Jámbor András elnök zárta be, megköszönve a lugosi megyei központ fáradozását a tagozat létrehozásában.

séggel kiböki:

— Mondd, — anyuka szeret téged?

— Jézus, Isten! A Pusztai... Tudtam előre, hogy...

Rémes. Vártam a kérdést, tudtam előre, hogy valami nagyon gyerekeset fog mondani, de ezt nem vártam. És épepn most! Egészen belezavarodtam.

Próbálok adni a szórakozottat. Veszem a szemüvegem és rálehelek.

— Hogy micsoda?

Nem hátrál meg. Megismétli. Meg meri ismétetni ezt a kérdést. És most már elhallgatni sem tudom az esetet, már belementem a dologba.

Furcsán nevetek, kicsit rekedten és izgatottan. — Hát hogyné, szivecském, hogy is lehet ilyet kérdezni? Természetes dolog, mi nagyon szeretjük egymást. De... mért kérdezed?

Már ismét fölényes apa vagyok. De azért remeg valami bennem. — Persze, ez pusztai idegesség. Ki kellennem ebben a hónapban a szabadságomat. Csak még ez a cementügy... kéne valamit csinálni vele... több időm lenne beszélgetni délutánonként ezzel a csási kis lánnyal, meg itthon lennék... amikor a Pusztai jön... Juj, a Pusztai!

— Mért akarod tudni?

Szórakozottan felteszem a kérdést, de már abban a pillanatban meg is bánom. Ez a kis kofa képes most megint valami számárságot mondani.

De nem. Szerencsém van. A kicsi játszik tovább. Kicsit gondolkodó arccal, de játszik. Részéről az ügyet befejezettek tekinti.

En nem. Hát hogy is van csak ez a dolog? Nyolc éve már. A dolgoknak csak a körvonalai jutnak eszembe:

Nagy üzleti tanácskozás egy kövérarcu embernél, akinek szájában állandóan szivar van.

— A cég menthetetlenül a bukás szélén áll.

Irodalmi és történelmi pályázatot hirdet a Magyar Népközösség oradeai tagozata

A pályázóknak Mátyás király életéből kell meríteniök a dolgozatok témáit. A pályázatok határideje 1940 július 31

A Magyar Népközösség nagyváradi és biharmegyei tagozatának elnöksége Mátyás király születésének ötszáz éves fordulója alkalmából történelmi és irodalmi pályázatok kiírását határozta el. E pályázatokon eredeti és másutt még meg nem jelent, vagy elő nem adott munkájával résztvehet minden Romániában lakó magyar nemzetiségű állampolgár.

Feltételek a következők:

1. *Tétel címe:* „Mátyás király és a renaissance.” Terjedelme legalább 10, de legfeljebb 20 gépelt oldal. *Első díj:* 2000 lei, *második díj:* 1000 lei, *harmadik díj:* dícséret. Ezzel a tétellel a legalább középkorolát végzettek pályázhatnak.

2. *Tétel címe:* „Mátyás, a hadvezér.” Kizárólag középkorolások számára. Terjedelme legalább 5, de legfeljebb 10 gépelt oldal. *Első díj:* 1000 lei, *második díj:* 600 lei, *harmadik díj:* 400 lei. Pályázhatnak a középkorolások felső osztályába járó tanulók.

3. *Tétel szabadon választott szépirodalmi vagy történelmi értekezés* Mátyás király életével, munkásságával és korával kapcsolatos tárgykörből. Terjedelme legalább 10, legfeljebb 20 gépelt oldal. *Pályadíj:* 2000 lei.

A pályaműveket írógépes írással, a papír egyik oldalára, ritka sorokkal írva kell beküldeni. A meghatározott terjedelmet túllépő dolgozatokat a bírálóbizottság figyelmen kívül hagyja. Minden dolgozathoz jelzés borítékot kell mellékelni, mely belül a pályázó nevét és pontos címét tartalmazza.

Beküldési határidő: 1940 július 31.

Cím: Magyar Népközösség irodája, Oradea, str. Duca No. 9.

A beérkezett műveket a pályázatot hirdető nagyváradi és biharmegyei népközösségi tagozat irodalmi és történelmi szakosztálya bírálja meg, amely a pályázat eredményét legkésőbb 1940 október 15-ig hírlapok útján nyilvánosságra hozza.

Nagyvárad, 1940 május 1.

Dr. Schriffert Béla sk.

közművelődési szakosztály elnöke.

Dr. Soós István sk.

Arvay Árpád sk.

tagozati elnök.

főtítkár.

Nem sok, de valami friss pénz okvetlenül szükséges a megmentéséhez. — Tudsz valamit?

— En? A, dehogyan is, én nem tudok semmit.

— Na. Szóval beszéljünk tárgyilagosan. A lányomnak van százezer leje. De azt az anyja csak férjhezmenetekor adja ki. Értesz engem?

— Óh, hogyné, kérlekálásson. Én megteszek mindent, amit tudok.

— S amellet Margit nem is csúnya. Ez igazán kellemes kötelesség lesz neked negyvenhat éves cégnikkel szemben! — még élcelődött is az apósom. (A Pusztai itt volt délután.) Most érzem először igazán, hogy az bűn volt. Nagy bűn.

Állatgatom lelkiismeretemet. Azért én mindig lestem minden kívánságát a feleségemnek, figyelmes, szerető férj voltam. A rajongásig szerettem a kislányomat, igazán, még az életemet is odaadnám értük, de nem engedem, hogy a Pusztai... nem engedem... én anyagiass gondolkodású üzletember vagyok... de nem engedem, én ennek a végére fogok járni. Lehet, hogy most bűnhődöm meg a multat, den nem engedem...

Margit, a feleségem, éppen bejött a konyhába. Egészen a lánya... akarom mondani, a kicsi egészen az anyja... A haja, a szeme...

Most megkérdem! Meg én. Kedélyes hangon, súlytalan szavakkal. (Milyen színész az ember. Mosolyogva beszélnek s lehet, hogy pár perc múlva az életet fog rombadőlni.)

— Képzeld, szívem, mit kérdezett ez a kis betyár. Azt, hogy te szeretsz-e engem!

Kis csend. — Ejnye, az a kép ferdén áll a falon. A Pusztai... Jaj, mit fog mondani. — Ha vállatvon és azt mondja: milyen csacsiságokat beszél ez a gyerek össze-vissza, abban a percben elmegyek hazulról és elviszem a kicsit is... örökre... vagy mit is csinállok?

Vajjon mit gondol most az asszony? — A búza

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 26—május 6.

1500 kiállító. — 7 külföldi állam részvételével. — Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. — Divatrevü. — Építőanyag-tözsde.

50 % utazási kedvezmény

Ervényes a MÁV vonalain: odautazásra IV. 26 — V. 6-ig, visszautazásra IV. 26 — V. 16-ig, a CFR vonalain a visszautazásra IV. 26 — V. 11-ig.

Magyar Vízum érvényes román egyéni utlevél és vásárigazolvány alapján a magyar királyi követség és a magyar királyi konzulátusok útján személyenként 2.50 P-ért beszerezhető.

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a

Románia Utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda

összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviselőiteinél. A vásárigazolvány ára 120 lei.

XII. Pius pápa két boldogot szentté avatott

A szenttéavatás alkalmával békebeszédet mondott

Vatikánvárosból jelentik: Csütörtökön avatták szentté ünnepélyes keretek között boldog Gemma Galganit és boldog Felicier Máriát, a Jó Pásztorról elnevezett nővérek alapítóját. XII. Pius pápa ezúttal vezette a Szent Péter székesegyházban uralkodása óta első ízben szenttéavatási szertartást.

A szenttéavatás alkalmával mondott beszédében ismét kitért a nemzetközi helyzet változására és a háború mélyén rejlő erkölcsi változás okaira.

— Mennyire mások azok az erények, amelyeket most itt a két új szent életéből felsoroltunk, mint azok, amelyek a mai háborút elindították és az embereket egymással szembeállítják. Nyolc hónapja nézzük már, hogy a nekünk egyformán kedves nemzetek fiai gyilkolják egymást. Az atyai szív szeretetével hívunk azért fel minden hívőt arra, hogy szüntelenül imádkozzanak az igazságos békéért.

Az olasz közlekedésügyi miniszter látogatása a magyar fővárosban

Budapestről jelentik: Giovanni Host-Venturi olasz közlekedésügyi miniszter Varga kereskedelmi és közlekedési miniszter meghívására csütörtök éjjel a menetrendszerű gyorsvonattal Budapestre érkezett. Host-Venturi vasárnapig marad Budapesten.

Hegycsuszamlás következtében Băitánal kilépett medréből a Körös

Băitán-Rézsbányáról jelentik: Május elsején nagyarányú hegycsuszamlás történt Rézsbányán a Körös medrének közvetlen közelében. A hatalmas erővel lezuduló kő és földtömeg percek alatt eltorlaszolta a Körös medrét, úgyhogy a folyó irányt változtatva, kilépett medréből és nagy területen elöntötte a környéket. A szerencsétlenségnek halálos áldozata nincs, ünnepnap lévén, a közeli bányákban nem dolgoztak és senki sem tartózkodott a tárnákban. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a Körös medrének megtisztítására, illetve a hatalmas kő- és földtorlaszok eltávolítására.

napi ára... jaj, szét pattan a fejem.

Kint villamos robog el a ház előtt. Azután csend lesz. Most...

Odalép a kicsihez, ölbekapja és összecsokolja: — Te édes, egyetlenem, hogy kérdezhetsz ilyet! Persze, hogy szeretjük egymást! De még mennyire!

Odaül mellém az asztalhoz. Milyen szép fehér keze van. Belenézek a szemébe. kicsit remeg valami a mellemben. Magamat látom a szemében, halántékomon deresedő hajjal, szemüveggel...

— Engem kerestél a Pusztai?

— Téged, szívem. Valami cementügyben. Gondoltam, jó lesz, ha megvár... Addig adok egy teát neki. De elsieltett.

Mielőtt kimondta volna, már elhittem. — Milyen szép az a tájkép a falon. Milyen szép az egész szoba. Istenem!...

De még remeg valami belül. A nagy kérdés! — Mit fogunk mondani neki — később? — fejemmel a kicsi felé intek.

Megsimogatja a hajamat:

— Óh, te nagy csacsi! Hát az igazat! Azt, hogy mindig szerettük egymást. Hiszen előre tudtuk már, hogy ő el fog jönni.

— Ez a megváltás!

Megcsókolom szép, fehér kezét és diadalmasan nézek a dívány felé.

Láttad, Babcókám?

Nem, ezt már nem látta. Buksi feje építőkövei közé hajolt le, szöke angyalként álmodik. Arról, hogy apa meg anyu mennyire szeretik egymást...

Egyszerre indulunk a feleségemmel, hogy elszórt köveit összeszedjük és az édesen alvó gyereket — a mi kislányunkat — gyöngéden ágyacskájába fektessük.

„Teljesítse katolikus kötelességét az egyháztanács minden tagja — és legyen példamutatója mindenkinek“

Egyházközségi közgyűlés és egyháztanács választása. Hatalmas orgonával fejezik be a templom fokozatos berendezését

Timisoara-Temesvár. Saját tud. A helybeli Erzsébetvárosi római katolikus egyházközség legutóbb megválasztott szűktagu tanácsa hétfőn délelőtt tartotta meg közgyűlését. P. Kerl Norbert szalvatoriánusrendi volt provinciális, plébános, mint az egyházközség elnöke üdvözölte a megjelenteket, különösen az új tanácsstagokat és kívánta, hogy működésük mindig a szeretet és egyetértés jegyében álljon. A jegyzőkönyv hitelesítésére kijelölte Zádor Endre és Grósz János tagokat, majd imával nyitotta meg a közgyűlést.

Az alelnökök mondták ezután megnyitójukat. Andres Ferenc dr, alelnök utalt az egységes egyházmegyei egyházközségi alapszabályokra, amelyeknek fontos rendelkezése, hogy az egyházközségek kulturális intézményeket tarthatnak fenn s ehhez az anyagi eszközökről is gondoskodhatnak. Az egyházközség jelentőségét nem szabad lekicsinyelni, különösen, ami népi vonatkozásait illeti: a népi élet az egyházközségben gyökerezik. Egyedül az egyházközségek tarthatnak fenn felekezeti, hátrán lehet mondani nemzeti iskolát, mivel a tanítás nyelve az anyanyelv. Bár az Erzsébetvárosban az egyházközségnek a múltban nem volt saját iskolája igyekezett más városrészekben lévő iskolákat támogatni, ám a gyermekek alig egynegyede látogatta ezeket. *A jövő nagy feladata az iskola létesítése és ha az idén az egyházközség minden lehető a templom orgonájának beszerzésére fordít is, ezután majd teljes erővel iskola létesítéséhez kell hozzálatni.*

Koszó János dr elnöki megnyitója.

Koszó János dr városi tanácsnok, alelnök mondtotta el ezután megnyitóbeszédjét, amelyben az általános helyzetre is utalt:

Egy negyedszázad óta irigység, önzés, gyűlölet és erőszak, széthúzás és hazugság dúl az emberek között — mondotta — s ilyenképpen nem esoda, hogy a béke utáni vágy — egy újabb világégésben robbant ki, amelyből csak a józanérzésű és megtisztult lelkű emberiség fog győzelmesen kikerülni, ha rá tud eszmélni a kétezer éves Megváltójára, a földre szállott Istenemberre, aki lehozta a földre az igazságot és a szeretetet és erre a biztos alapra felépítette ma már negyedszázmillió világbirodalmát, a keresztény-katolikus Anyaszentegyházat.

— Hiányzik a mai kor emberéből az igaz hit, — folytatta — amely megtanít békére, igazságra, az egymás megbecsülésére s a szeretetre. Hiányzik, mert még rajta van korunkon a sátán bélyege. De nem teheti tönkre semmiféle sátáni elmélet a keresztény családok gyermekeinek lelkét, mert Krisztus sohasem vonult hatalmasabban és diadalmasabban a világon keresztül, mint ma és közelségét soha nem lehetett jobban érezni, mint éppen ma, nagy veszélyek idején. Nézzük csak a zsúfolt templomokat és megostromolt gyóntatószékeket éppen ott, ahol legnagyobb és legközelebb a veszély. Krisztus diadalát hirdetik ezek a templomok! És bizonyos, ha a hitnek ezt a hatalmas megnyilvánulását is megakadályozzák, a keresztény férfi családjával a házioltárhoz vonulna vissza, ahol a szülők gyermekekkel együtt imádkoznak, ahol egymást tanítják meg imádkozni... hinni, remélni és szeretni. És ez az imádkozó családfő a kőrője sereglő imádkozó gyermekekkel együtt olyan szentoltár, olyan bevehetetlen vár, ahol megtörik a sátán hatalma és győzedelmeskedik a mindenható Isten hatalma: ez a keresztény család.

— Én úgy érzem most — mondotta ezután Koszó dr — ilyen keresztény családból került ki az Erzsébetvárosi római katolikus egyházközségnek a hívek bizalmából ma ideküldött száz egyháztanácsosa, aki fogadalmat készül tenni, hogy hitét nemcsak vallja, de aszerint élni s ezt tettekben is megnyilvánítani kész.

Koszó dr szövege végül az egyháztanácsos kötelességeiről katolikus mivoltának dokumentálására vonatkozott. Hivatkozott többek között az impozáns plébániatemplom fokozatosan történő nagyszabású berendezéséről. A régi választmány már meg indi-

totta az akciót orgona beszerzésére s a választmány tagjai egytől-egyig hozzájárulásokat jegyeztek. A kezdet megtörtént s remélhető, hogy karácsonyra meg lesz az orgona.

Beszámoló.

Tóth János magyar, Bambach Alfréd német nyelven olvasta fel ezután az évi jelentést. Az 1935-ben megválasztott egyháztanácsból alakult választmány — mondja többek között a jelentés — a közgyűlés napjával befejezi ténykedését és szerepét új választmánynak adja át. Mint a múltban, az utóbbi gazdasági évben is az volt a törekvés, az egyházközség érdekeit békés munkával előmozdítani, a vallási, kulturális és gazdasági ügyeket a leglelküimeretesebben elintézni. A választmány három tagja halálozott el. Gyulay János dr, P. Ruedel Márkus szalvatoriánusrendi szerzetes és Ecker József. *A nehéz idők ellenére is az egyházközség tagjai megféleltek kötelezettségeiknek: a kivetett adó kilencvennégy százaléka folyt be. Az adófellebbezési bizottság időközben lemondott elnöke Mayer István dr helyébe Feiler Miklós nyugalmazott táblalabíró került. Az egyházközség erejéhez mérten támogatott — más városrészekben lévő — katolikus iskolákat, támogatta az Erzsébetvárosban működő gyermekotthonát s a plébánialakban lévő katolikus népkönyvtárt. Az idei rendkívüli tél során érezhető inszegré való tekintettel az egyháztanács segélyakciót indított, amelyet Takács Kálmán és Tóth János vezettek, Dominica bencésrendi nővér közreműködésével. A jelentés is foglalkozik ezután az orgonaakcióval. Megvalósítását évről-évre halogatták, míg most az országhatáron túl ismert Wégenstein-cég kedvező ajánlattal lépett fel s elvben elhatározták a beszerzését. Az ügy tanulmányozását bizottság végzi, amelynek tagjai Andres Ferenc dr, Feiler Miklós, Gámeczy István Stanzel Ödön mérnök, Tóth János Weisz János és Zobay Péter. Elhatározták, hogy most minden rendelkezésre álló anyagi eszközt, még az iskolák támogatására fordított összegeket is, az orgonaalapnak juttatják. Ehhez csatolták a Tóth János vezetésével rendezett bucsünnepély, valamint a Weisz János karnagy vezetésével tartott egyházzenei hangverseny jövedelmét is. A bucsünnepélyt ezentúl, miután a templomot most már ünnepélyesen felszentelték, a konzekráció évfordulóján, június első vasárnapján tartják meg.*

Zobay Péter a zárszámadásokat terjesztette be. Egyházközségi adóból 624.013 lei folyt be, az összjövedelem 740.005 lei volt. A józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolát százezer leiel támogatta az egyházközség, hatvan-hetvenezer leit fordított külön magyar és német kulturális célokra, negyvenezer leit szegények támogatására. Az új költségvetésről is adtak tájékoztatást: 605.000 leire van előirányozva az egyházközségi adó, az összbevétele 837.000 leire — miután az egyházközség tu-

lajdonát képező épület elszámolását is idecsatolták. Az orgonaalpra 270.000 lei jut. Gáltó Miklós és Schütt Miklós ellenőri jelentése után a közgyűlés a jelentéseket egyhangulag elfogadta s a felmentvényt megszavazta.

Új választmány.

Megejtették ezután az új választmány megválasztását. A szavazatokat a két alelnökből, valamint Bambach Alfréd titkárból és Weisz János karmesterből összetevődött bizottság vette át. Hatvanegy szavazatot adtak le, abból ötvenhét változatlanul terjesztette be az előzetesen készült jelölőlistát.

Az új választmány tagjai magyar részről: Gazda József, Gámeczy István, Heller István, Koszó János dr, Lőrincz István, Martzy Mihály, Schimmer István, Szappanos Gyula, Szánthó László, Takács Kálmán, Tóth Kálmán, Tóth János, Zobay Péter, póttagok Cseh Mihály, Ungvári Jenő, Hornischer Pál, Pálkás Aladár, Kisfaludy Ferenc dr, Stumpfoll Dezső dr; német részről Andres Ferenc dr, Fuchs Jakab, Hagel Hans, Klampfer Ferenc, Kleitsch József, Lang György, Michels József, Minges István, Schmidt Ernő, Schmitz Mátyás, Schütt Miklós, Strauss Ferenc, póttagok Lang Ferenc, Lenhardt Miklós, Bohn Emil, Schmidt Bernát, Bieber Miklós, Knapp Márton.

Miután még Feiler Miklós nyugalmazott táblalabíró kérte, hogy az orgonaakció mellett is lehetőleg történjen gondoskodás az iskolák, főleg a katolikus nagyor gimnázium és a német óvoda támogatásáról, a közgyűlés véget ért.

Egyháztanácsválasztás a negyedik kerületben.

Ugyancsak hétfőn tartották meg a negyedik kerületi — józsefvárosi — egyházközségben a szűktagu tanács megválasztását. A választóbizottság elnöke Bogma Miklós alelnök, jegyzője Eichert Péter, tagjai Forgács Mátyás, Holzer Ferenc, Kastner Oszkár és Somogyi Károly voltak. Délután öt órakor zárták le a szavazást. A közösen megállapított listán ötven magyar és ötven német tagot jelöltek. 132 szavazatot adtak le, ebből 80 teljes egészében fogadta el a listát, a többi szavazó változtatásokat eszközölt.

Az új egyháztanács magyar tagjai: Aczél Oszkár dr ügyvéd, Bakacs István nyugdíjas, Bogma Miklós magántisztviselő, Bánfalvy Zsigmond dr ügyvéd, Capdebó Dezső dr nyugdíjas, Csordás Mátyás lakatosmester, Eder Péter fuvaros, Feld Kálmán dr ügyvéd, Friedrich Aladár háztulajdonos, Forgács Mátyás vaskereskedő, Gelsinger Gyula kereskedő, Gulyás Pál nyugdíjas, Háromy Lajos kereskedő, Hanecker Adolf háztulajdonos, Héber Mátyás kereskedő, Hermann György mérleggyáros, Hernek József kereskedelmi alkalmazott, Hochstrasser Gusztáv földbirtokos, Horváth Antal kereskedő, Horváth Ferenc nyugdíjas, id. Horváth Imre nyugdíjas, ifj. Horváth Imre bádósmester, Jäger Oszkár kereskedő, Jahoda Jenő nyugdíjas, Joszt Géza magántisztviselő, Juracek Emil kereskedő, Kovács Béla dr ügyvéd, Kovács István garázstulajdonos, Kovács József kovácsmester, Kristóf János szabómester, Kolláricsik Ödön tisztviselő, Lévai István kereskedő, Marossy József kereskedő, Moszkó János magántisztviselő, Németh József szijgyártó, Neuhold Pál gyertyagyáros, Nuszl Aladár magántisztviselő, Ohegyi Jenő nyug. miniszteri tanácsos, Pokorny Lajos kereskedő, Puhala Sándor dr tanár, Rohlik Ferenc lakatosmester, Somogyi Károly gyáros, Szlahotka Sándor géplakatos, Szokob Ferenc magántisztviselő, Traunfellner Tivadár tanító, Tury Kálmán vasuti művezető, Wellisz Ferenc dr orvos, Wolf József dr nyug. pénzügyi főtanácsos, Wiesner Nándor ékszerész, Wéhery Károly kereskedő.

Napjaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ÉLETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető. A könyv igen izléses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti fényképpel és művészicimlappal. 236 oldal.

ÁRA 135 LEI.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KAROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 leí.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekszámlánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Felhős idő, a legtöbb helyen záporosó, éjszakai lehűlés, nappal a hőmérséklet alig változik.

A NAPOKBAN ALÁÍRJÁK A SZENT-SZÉK ÉS PORTUGÁLIA KÖZÖTTI KONKORDÁTUMOT. Vatikánvárosból jelentik: A „Magyar Lapok” legutóbbi számában hírt adtunk arról, hogy a Szent-szék és Portugália között a konkordátum megkötésére irányuló tárgyalások igen előrehaladott stádiumba jutottak. A vatikáni hivatalos hírszolgálat most azt közli, hogy a konkordátum aláírására megbízott és kiküldött portugál bizottság már Rómába érkezett és a konkordátum aláírása szombaton, vagy legkésőbb kedden meg is történik.

NEM VESZ FIGYELEMBE A NAGYVEZÉRKAR MUNKAMOZGOSÍTÁSI KÉRÉSEKET. Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkarhoz naponta nagyszámú munkamozgósítási kérés érkezik be különböző polgári hatóságok, intézmények, ipari és kereskedelmi vállalatok s mezőgazdák részéről. Mivel a területi mozgósítás eljárása le van zárva, semmi hasonló kérést semmilyen indokkal sem vesznek figyelembe.

MEGNYILT A BUCURESTI—BUDAPEST BÉCS REPÜLŐJÁRAT. Bucurestiből jelentik: A LARES-társaság első repülőgépe a Bucuresti—Arad—Budapest—Bécs vonalon elindult. A vonalon hetenként háromszor lesz járat. A forgalmat a LARES és a német Lufthansa gépei látják el.

Május 10-től megdrágulnak a külföldre szóló postaküldemények. Bucurestiből jelentik: A postavezérgazgatóság hivatalos közleményben hozta a közönség tudomására, hogy az aranyfrank egyenértékűt május 10-től kezdve 75 leiben alapította meg. Ennek következtében a külföldi postai díjszabás jelentősen módosult. Május 10-től egyszerű levél 20 grammig Törökországba, Görögországba és Jugoszláviába 12 leí, a többi országokba 15 leí, egyszerű vagy illusztrált levelezőlap 8, illetve 10 leí, névjegykártya 3, illetve 4 leí, üzleti nyomtatványok, körlevelek 50 grammonként 3, illetve 4 leí, legkisebb érték 12, illetve 13 leí. Minta érték nélkül 50 grammonként 3, illetve 4 leí, legkisebb érték 4, illetve 8 leí. Ajánlasi díj 12, illetve 16, expressz díj mindkét csoportban 32 leí. Nagyváradra még nem érkezett hivatalos közlés az új díjszabásról.

Emelkedik a búza világgiazi ára. A nemzetközi árutózsde a nyersanyagárak változatlanul szilárdak. Az északi földtekén ez évben várható gyengébb terméskilátások miatt Kanadában és az USA-ban óriási arányokat ölt a búzaspekuláció és ennek megfelelően a búza világgiazi ára ismét emelkedett. Ugyancsak árszilárdulások tapasztalhatók a többi mezőgazdasági eredetű nyersanyagokban is, míg ásványi nyersanyagok ára tartott.

Félmillió svédkoronás nemzetvédelmi költséget jegyeztek le Svédországban. Stockholmból jelentik: A svéd kormány az elmúlt héten becsátotta ki az első nagy hadikölcsönt. A kölcsön összege 500 millió korona, a kamatozása csak 4 százalék és 20 év alatt kerül visszafizetésre. Az összeg nagyságát legjobban az a tény bizonyítja, hogy a svédországi bankjegyforgalom alig tesz ki egymilliórd koronát, vagyis a svéd kormány a bankjegyforgalom felét készülni igénybe venni. Mindezek ellenére a kölcsön sikerét biztosították tartják.

Az Erzsébet Arvház javára özv. Szathmáry Mihályné (Nagyvárad) 200 leit adományozott. Rendeltetési helyére juttatjuk. Özv. Kintzigné, Forster Irma (Ferdinand) 123 leit küldött a koltói kastély egy téglájának megvásárlására. Mitután ebben az irányban akció nem indult, az összeget a szükségben szenvedő nagyvárad Erzsébet Arvház javára utaltuk át.

PAPSZENTELES. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Május ötödikén, vasárnap szenteli pap-pá Márton Aron püspök, apostoli kormányzó a nagyvárad római katolikus teológiai főiskola négy végzett növendékét, Baumgartner Antal, Drosdovszky Géza, Fedorek Imre és Köblös Vilmos szerpapokat.

Befejező légvédelmi előadás az oradeai Munkakamarában. Felhívjuk a vas, fém, építő és faipari céh tagjai figyelmét, hogy a legközelebbi légvédelmi előadást május 6-án, este 7 órakor a Munkakamarában tartják meg. Könyvecskéiket ezen időpontig a Str. Alexandri 13. szám alatti irodánkban vegyék át a tanfolyam hallgatói, mert különben a könyvecskéket megsemmisítjük.

PÉNTEKEN UJ KENYÉRÁRAK LÉPTEK ÉLETBE ORADEÁN. Saját tud. A nagyvárad pék-ek — mint ismeretes, a kenyérárak felemelését kérték. Kérésüket azzal indokolták, hogy a liszt ára felment és ezért nem adhatják a megállapított áron a kenyeret. Az illetékes hatóságok bevizsgálták a pékek által felhozott indokokat és ennek alapján a következő új árakat állapították meg: Nullás lisztből készült luxus kenyér szabad forgalmi. 2-es lisztből készült fehér kenyér ára szintén szabad forgalmi. 4-es lisztből készült barna kenyér ára 12 leí. 6-os lisztből készült barna kenyér ára 8 leí. Az illetékes hatóságok az új árak megállapításával egyidejűleg figyelmeztették a pékeket, hogy megfelelő mennyiségű 6-os lisztből készült barna kenyeret tartsanak és ott, ahol a vevő kérésére nem tudnak 8 leies barna kenyeret adni, kötelesek a vevő kérésére 3 leiert félbarna kenyeret adni. Az új kenyérárak pénteken lépnek életbe.

Uj villamosművet akar építtetni Baia-Mare városa. Saját tud. Nagyjelentőségű tervvel foglalkozik a bányaváros vezetője. A Faur-részvénytársaság kezelésében levő villamosművet át akarja venni és egy részvénytársaság megalapításával olyan villamosüzemet szeretne a meg-levő helyén építeni, amely az egész környéket ellátná árammal. A terv nem új. Egyidőben a Szturi-völgy elzárásával amerikai méretű gát építését tervezték, majd a Lápos vizének felgyűjtésével akartak villamos erőtelepet létesíteni. A mostani terv azonban egyszerűbb, következőképp könnyebben eljuthat a megvalósuláshoz.

Százezer leí értéket raboltak egy nyugdíjas tisztviselőtől. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délelőtt, a házbeliek távollétét felhasználva, álkulcsos betörők behatoltak dr Molnár Réia nyugdíjas tisztviselő Carmen Sylva utca 30. szám alatt levő lakására és onnan közel százezer leí értékű tárgyat és 15 ezer leí készpénzt loptak.

Satumaren 35 leí egy kiló zöldség. Saját tud. A hosszú és kemény tél alatt felszökött élelmiszerárak bélyeői között vergődő szatmári polgár azt remélte, hogy a várva várt tavasz beálltával bekövetkezik az árak lemorzsolódása is. Ez eddig — sajnos — nem következett be. Sőt, az árak napról-napra feljebb kusz-
nak. A csütörtökön megtartott hetipiacon a zöldség elérte a 35 leies kilónkénti árat. A husleves a háztartásokban csemege lett, mert a zöldség többe kerül, mint a szintén megrá-
ga hus. A zöldség árak emelkedését még va-
lahogy megértenénk, de azzal, hogy a friss zöldségeműek is drágulnak, nem tudunk ki-
békülni. A sóska, a parajt, az angol sóska-
t úgy mérik a piacon, mintha orvosság lenne és mintha nem a határban nőne gondozatlanul. Egy félmaroknyi parajt 5-6 leí, egy főzetre való 23-30 leibe kerül. A sóska kis csomója 3-4 leí. A burgonya 5-6, a hagyma 7-8 leí. A búza ára emelkedett és elérte a mázsán-
kénti 760 leies árat.

Rövid hírek. Turda-Torda. Saját tud. Nagy-
arányú ut-aszfaltozási munkát kezd meg köze-
lebről Torda város tanácsa. A városnak a va-
suthoz vezető főutvonalát fogják rendbe szedni
és teljesen modern aszfalt-burkolattal ellátni. E
nagyszabású városrendezés munkálat közel két-
millió leí költsége fedezetet nyert a már jóvá-
hagyott városi költségvetés előirányzásából. —
Egészségügyi és köztisztviselési razzikát tart a
városi előjáróság és rendőrség a város egész te-
rületén s ennek során minden telket megvizsgál-
nak. — A Tordán lakó összes vadházások ható-
sági felszólítást kaptak, hogy jelentkezzenek fr-
gyük törvényesítésére, illetve polgári és egyház
házasságkötésük végett, mely egyszerre tömege-
sen és ünnepélyesen fog megtörténni. A katonai
szolgálatra bevonult férj után is csak akkor
utalnak ki segélyt, ha feleségéhez törvényes há-
zasság köti.

A Makabi uszozsakosztálya vasárnap dél-
után tartja tréningjét a Félix-fürdőben. Indulás
délután 3 órakor a Dréher Sörcsarnok előtt a
Piata Mihai Viteazul-térről (Kereskedelmi Csar-
nokkal szemben.) Vendégeket szívesen lát a Ve-
zetőség.

Zürichi nyitás. Párizs 8.80, London 15.54,
Newyork 446, Brüsszel 75.05, Milánó 22.55, Am-
sterdam 236.77 fél, Berlin 178.62 fél, Szófia 553
Belgrad 10, Bucuresti 237.

Uj valuta Lengyelországban. A német kor-
mány rendeletet adott ki, amelyben megszü-
nítették a márkavalutának forgalmképességét a
megszállott lengyel területeken. Ezeket a
márkabankjegyeket a Krakkóban ujonnan fel-
állított állami jegybank váltja be, amelytől a
német kormány egymilliórd zloty kölcsönt vett
fel. Az új jegybank bankjegyei mellett forga-
lomképesek maradnak a régi zlotybankjegyek
is, azonban ezeket fokozatosan ki fogja vonni
a forgalomból a német kormányzó által létesít-
ett új jegybank.

Erdőgyújtogatók garázdálkodnak. Satmare-
Szatmár. Saját tud. Beszámoltunk részletesen
arról, hogy Felsőberegszói szilágymegyei község
határában kigyulladt a Dégenfeld-család tulaj-
donát képező erdő és mintegy 70 holdnyi terü-
leten elégett. Megirtuk azt is, hogy az elmúlt év-
ben mintegy 40 hold erdő pusztult el hasonló
körülmények között. Az elmúlt napokban újabb
három tüzeset történt az erdőben. Háromszor
gyult ki az erdő, mindig más helyen. Összesen
hetven hold erdő pusztult el a lángokban, ame-
lyek belekaptak Varga erdész csürjébe. Az épület
egy része szintén elhamvadt. A csendőrség ére-
lyes nyomozása során kiderült, hogy a tüzet
bosszúból olyan egyének idézték elő, akiket tilos
legeltetés miatt megbüntettek. A hatóságok már
a tettesek nyomában vannak.

Julivölgye új hangversenyorgonája. Ismét
értékes művel szaporodott az Isten dicséret hang-
szerek kórusa: a petrosényi római katolikus
templom kapott új pneumatikus trakturájú hang-
verseny orgonát a régi csuszka rendszertü he-
lyett. A mű kivitelését a temesvári jönevű We-
genstein orgonagyár végezte minden dicséretet
megérdemlő, kifogástalan módon. A remek
hangszert bányavárosunk katolikus társadalmá-
nak áldozatkészsége szerezte be. A hívek most is
lelkesezettel álltak a szervezkedést megindító
kántortanítójuk mellé. Nagy munka — nagy
összeget igényel, amit csak egy nagy család tud
összehozni. A hívó és kérés szóra 620 ember lé-
pett e közösségbe, hogy 10 hónapon át, önként
meghatározott havi összeg megadásával előte-
remte a szükséges pénzt. Es sikerült. A legsze-
gényebb bányásztló kezdve, mindenki bcesülete-
sen meghozta a havonta felajánlott összeget,
hogy a sok apró leí idővel megnövekedve, a mun-
kálatakat biztosítsa. Az új orgona május 12-én,
Pacha püspök petrosényi látogatásakor fog
először megszólalni.

Temetések. Mazsuly Imre 67 éves korá-
ban meghalt. Temetése május 2-án volt Nagy-
váradon. — Tarcza Leontin 26 éves korában
meghalt. Temetése május 2-án volt Nagyvára-
don. — Péck Lajosné szül. Meling Julianna
65 éves korában Köröstarján községben meg-
halt. Temetése az ottani temetőben május 3-án
volt. — Ursovici Nicolae 63 éves korában az
Össi-telep 57. utca 44. számú lakásán meghalt.
Temetése május hó 4-én délután 5 órakor lesz
lakásától az Össi-temetőbe. (Caritas.)

A május havi légvédelmi előadások sorrendje Oradean

A város légvédelmi hivatalának közlése sze-
rint a május havi légvédelmi előadásokat a Ka-
tolikus Kör nagytermében délután 3-tól 5-ig fog-
ják megtartani a következő sorrendben:

Május 4-én a C kezdőbetűsök.
Május 6-án D kezdőbetűsök.
Május 7-én az E kezdőbetűsök.
Május 8-án az F kezdőbetűsök.
Május 9-én a G kezdőbetűsök.
Május 11-én a H kezdőbetűsök.
Május 13-án az I kezdőbetűsök.
Május 14-én a J kezdőbetűsök.
Május 15-én a K kezdőbetűsök.
Május 16-án az L kezdőbetűsök.
Május 17-én az M kezdőbetűsök.
Május 18-án az N kezdőbetűsök.
Május 20-án az O kezdőbetűsök.
Május 22-én a P kezdőbetűsök.
Május 23-án az R kezdőbetűsök.
Május 24-én az S kezdőbetűsök.
Május 25-én a T kezdőbetűsök.
Május 27-én az U kezdőbetűsök.
Május 28-án a V kezdőbetűsök.
Május 29-én a Z kezdőbetűsök.

Az előadáson kötelesek résztvenni úgy a
férfiak, mint a nők hétéves kortól 60 éves korig,
kivéve azokat, akikre a légvédelmi törvény 6-ik
és 7-ik szakasza vonatkozik.

POSTAFIÓK

Nil halála. A modern magyar irodalomra ismét gyász borult: meghalt Nil, a finom hangulatú versek költője, az igazi asszonyírók egyik legértékesebb tehete, aki sohasem akart férfistílus utánozó lenni, s mint kortársai, Reichard Pirokska, vagy Kafka Margit, a modern irodalmi áramlatok között is megőrizte női lelkének, írótlának egyéni sajátosságait, s nő író maradt a „férfiaskodás” idején is, — amikor olyan sok „írónő” tűnt el tisztavirágéletű „alkotások” után. Nil írói álnév volt s Dapsy Gizella választotta magáévé. Losoncon született 1885-ben régi magyar nemesi családból. Gimnáziumi tanulmányait azonban szüleinek korai elvesztése következtében félbe kellett szakítania és ekkor, hogy kenyerét megkeresse, a szeghalmi alapítványi óvodában vállalt állást. Korán jó nevet szerzett, mint költőnő verseivel és elbeszéléseivel. Irodalmi működésének jelentősebb része a békeévekben s a háború alatt folyt le. „Zsurvilág a provincián” és „Lélekstáció” című elbeszéléskötetén kívül Versek, Nálunk, A szívem, Az uram könyve című költeménykötetei eseményei voltak az irodalmi életnek. Regényt csupán egyet írt, 1915-ben A fehér ruha címen. — A háború előtti években férjhezment a szintén író Rozsnyay Kálmánhoz és szeghalmi házukban élénk irodalmi élet indult, sok jeles magyar író látta vendégül, békes, meghitt otthonukban. A háború után Budapest közelében, Nógrádverőcén telepedtek le s szerény visszavonultságban csak az irodalomnak éltek. Rozsnyaynének cukorbaja volt amelyhez tüdőbaj is járult, s bár a budakeszi sanatoriumban is kezelték, állapota egyre súlyosabbra fordult s május elsején meghalt.

Országos körutra indul az aradi Kamara Színház. Mészáros Béla és Felhő Ervin nagy szakértelemmel vezetett aradi Kamara Színház, amely névvel előadásával visszahódította az aradi közönséget a színházba, befejezte idei szezonját s rövid szünet után a jól összeállított együttes erdélyi körutra indul. Az aradi Kamara Színház tagjai között országjáró ismert, kiváló színészek vannak s Erényi Böske, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Felhő Ervin, Jávor Alfréd nevei épp elégségesek arra, hogy a közönség érdeklődéssel fogadjja a Kamara Színház előadásait. Az erdélyi körút műsorát most állítják össze.

Tetrazzini Lujza operaénekesnő halála. Tetrazzini Lujza, a milánói Scala színház világhírű énekesnője, 65 éves korában elhunyt. Több mint négy évtizeddel ezelőtt tűnt fel és sokáig egyedülálló tisztacsengésű szopránhangja miatt a legnagyobb élő énekesnőnek tartották. Az olasz énekiskolának egyik legnagyobb női alakja volt, aki Európa minden országában tomboló sikereket aratott. A világháború után Tetrazzini asszony átengedte a teret fiatalabb pályatársnőinek és gyönyörű hangját ma már csak régebbi hangfelvételek őrzik.

București, kozmopolita város? A Curentul mai számában Lorin Popescu a következőket írja „București, kozmopolita város” címmel:

Aki a csatolt országrészek városait közvetlenül az egyesülés után meglátogatta, emlékezhetik, milyen benyomásokat szerzett ott. Emlékezhetik, hogy csak idegen nyelveken hallhatott ezekben a városokban beszélni s a román szó úgy hangzott, mintha az anyaországból, szelek szárnyán érkezett visszhang lett volna.

Ugyanez történik most Bucureștiben. A villamoson és az autóbusszon már bántja az ember fülét a világegyetem minden nyelvén folyó társalgás. Minden utas gyanús: sohasem tudja az ember, melyik ország fia mellé ült le. A Cismigiuban és az Elizabeta bulváron ünnepnapokon azt hiszi az ember, hogy a szegedi korzón sétál. A központi kávéházak és vendéglők tele vannak idegekkel, úgy hogy alig lehet helyet kapni és boldog az ember, ha a sok idegen között egy ismerős román arcot felfedezhet. Ha pedig a bérpalotákban a lakók neveit nézi az ember, hát ritkán lehet közöttük román nevet is találni. A mozikban is több az idegen, mint a törzslakos. De itt mindig más és más idegen társaság található, aszerint, hogy milyen a film. Ha német film pereg, elképzelhető, hogy ki az ember szomszédja. Ha angol a film, akkor egész más lesz a környezet a nézőtérben. Csak ha a filmszínészek franciául beszélnek, lesz urra a moziban a román beszéd.

A Curentul cikkírója erélyes intézkedéseket követel az idegenek ellen, akik között, írja, sokan a semmittevés vagy a produktív munka álarca alatt olyan tevékenységet fejtenek ki, ami nagyon veszélyes lehet a románságra nézve.

Márványtáblával örökítették meg Braun Dezső karnagy emlékét

Timisoara-Temesvár. Saját tud. A székesegyházi ének- és zenekar nemrég elhunyt kiváló karnagyának, Braun Dezső emlékének kívánt kegyelettel áldozni, amikor elhatározta, hogy a székesegyház kórusán emléktáblával örökíti meg nevét. A márványtábla most készült el s azt a megfelelő egyházi engedély megszerzése után szombaton, — amely napon Braun Dezső negyvenhatodik születésnapja lett volna — illesztették a kórus falába. Szembenéz ez a tábla a néhai Járosy Dezső pápa-kamarás, székesegyházi karnagy emléktáblájával. Járosy volt Braun Dezsőnek mestere s egyben rokona is. Vasárnap aztán, az ünnep nagymisé után, amely alatt a székesegyházi ének- és zenekar Vormittag Imre tanár, karnagy vezetésével Demény Dezsőnek Szent Erzsébet tiszteletére írt misekompozícióját adta elő, ment végbe az emléktábla megáldása. A tábla latinnyelvű felirata ez:

IN GRATAM MEMORIAM
DESIDERII BRAUN
DIRECTORIS CHORI
1927—1940.

„DOMINO CANTABAT IN CORDE SUO.”

Feldíszítették még az emléktáblát az ének- kar által adott, babérból készült lírával s a Temesvári Dalkör babékoszorújával. Az előbbin a szalag felírása: „Szeretett karnagyunknak és mesterünknek a székesegyházi ének- és zenekar.” Az utóbbin pedig: „Felejthetetlen vezérének, a Temesvári Dalkör.”

Az emléktáblát Waltner József dr. kánonok, püspöki irodaigazgató áldotta meg, aki meghatottan és megható módon emlékezett meg az elhuntról.

— Mielőtt az emléktáblát beszenteljük, emlékezzünk meg néhány szóval arról, akinek készült s akinek szellemét még ma is érezzük közöttünk, — mondotta. — Az emlékezésben mindig van valami szomorúság, hiszen akiről emlékezünk, már nincsen itt. Braun Dezső elment, de alig tudjuk elképzelni, hogy nem ő dirigálta a mai szentmisén az éneket. Azt mondja a latin klasszikus közmondás: a művészet örök s az élet rövid. Érezzük ezt mi is, most, amikor Braun Dezsőnek, aki elment, születésnapja van. A művészete a musica sacra volt. S amíg lesz ember, aki Istent dicsőíti, mindig lesz musica sacra. Az ő művészete kétszeres volt: beföltötte vele ezt a székesegyházat és ugyanakkor ezrek és ezrek lelkét emelte fel az ének szárnyain a Mindenhatóhoz. És bizony rövid volt az ő élete is, emberi felfogás szerint is. Igaz művészete nagy volt, mert önmagát adta a musica sacra jegyében s ennek a musica sacranak volt a mártírja. Ugy halt meg, mint aki teljesen átérezte, amit itt nagypénteken énekelt: Ime, így hal meg az igaz... És emléke nem árult el, szellemét itt érezzük s ez a tábla hirdesse mindaddig, amíg csak ez a tiszteletreméltó istenháza fennáll, hogy Braun Dezső volt és működött s a barátaival való érintkezésben mindig csak megbecsülést és tiszteletet vívott ki magának. Ennek jele ez a márványtábla is... Adja Isten, hogy folytassa odaát Braun Dezső a musica sacrat.

A tábla megáldása után az ének- kar Nándor dómorgonista, Braun Dezső volt karnagyhelyettese vezetésével előadta Liszt: O salutaris hostia című ismert kompozícióját.

Az ének- és zenekar tagjai ezután felkeresték Braun Dezső sírját az erzsébetvárosi temetőben, ahol már friss árvácska virít.

Szolgáltatás gyógyszerárak Oradean:

Pénteken Nagyváradon a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:
Mátyás király, Str. Vlahuță No. 46. Telefon: 21-34. (Ajtay).

Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 11-84.

Minerva: Piața Unirii.
Salvator, Str. Alexandri. (Németh). Tel. 16-07.
Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

SZÍNHÁZ

Handabanda

Bemutató előadás szombaton este

Az utóbbi évek legsikeresebb revü-operettje 2 felvonásban, 12 képben.

Írták: K. Halász Gyula, Kristóff Károly, Szilágyi László.

Zene: Eisenmann Mihály.

Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Tihanyi Magda, Rajnai Elli, Coppán Flóri, Ditrói Béla, Szendrei Mihály, Cengeri Aladár, Flóra Jenő, Szentes Ferenc, Orbán Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Borowszky Oszkár, Kozma Gyula, Örvössy Géza, Dancsó György, Szentlászlói Erzsébet, Sántha Ilona, Feleki Mancsi, Bartha Maris, Ruska Irén és Kiss Béla.

A képek színhelye: 1. Egy leánynevelő intézet halószobája. 2. Szökés az intézetből. 3. Az Alhambra mulatóban Kuba szigetén. 4. A színésznők öltözőjében. 5. A Fajyama tövében. 6. A molen 7. A Falstaff cirkáló. 8. A cirkáló szalonjában. 9. A cirkáló konyhájában. 10. Vihar a tengeren. 11. Lányok a hadihajón. 12. Palm-Beach-ben.

A revü keretében a hírneves Mauren and Joe táncospár egy a trükkfilmekből közismert imitációt mutat be. A teljesen új dizsleteket és kosztümöket Rajnai Sándor és Kudelász Károly tervezték, illetve készítették. Rendező: Gróf László. Vezényel Szabó Ica.

A Handabanda előadásai: szombat este 9, vasárnap délután 6 és sete 9, hétfőn este 9 és kedd este 9.

— Délutáni olcsó helyáru előadások. Vasár-

nap délután 3 órakor a mult ciklus nagysikerű operettjének, a Pusztai szerenádnek lesz első olcsó helyáru előadása, teljesen a bemutató előadás szerint, míg kedden délután 5 órakor a Zsimberi Zsombori szépasszony operett van műsoron, szintén olcsó helyáruakkal.

A THALIA OPERETT-EGYÜTTESÉNEK VENDEGJÁTEKA

Május 4. szombat este 9 órakor bemutató előadás: **Handa-Banda.** (Szilágyi-Eisemann nagy revü-operettje. Főszerepben: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Coppán Flóri, Puskás Béla, Flöp Sándor, Csóka József, Szendrei Mihály, Cengeri Aladár. Rendező: Gróf László. Karnagy: Szabó Ica. Káprázató kiállítás. Teljesen új dizsletek. Ezer meglepetés. Premier bérlet. 17. szám.)

Vasárnap délután 3 órakor: **Pusztai szerenád.** (Első olcsó helyáru előadása.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Handa-Banda.** (Másodszor.)

Vasárnap este 9 órakor: **Handa-Banda.** (Negyedszer.)

Kedd délután 5 órakor: **Zsimberi Zsombori szépasszony.** (Olcsó helyáruakkal.)

Kedd este 9 órakor: **Handa-Banda.**

— A Thalia együttesének vendégjátékára a jegyelővétel keddtől kezdődőleg van, a színház baloldalán.

„Önneveléssel olyan fiataliságot kell adni népünknek, amely vállalni tudja a reávaró feladatokat”

Timisoara-Temesvár. Saját tud. A Katolikus Népszövetség keretébe tartozó Gyárvárosi római katolikus Ifjúsági Egyesület a napokban tartotta meg tizenötödik rendes évi közgyűlését. Megjelentek Meiszner Vilmos gyógyszerész, a Katolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei központjának helyettes elnöke s a gyárvárosi tagozat elnöke, aki egyébként a közgyűlést is vezette, Fodor József központi főtitkár és ifjúsági vezető, az egyesület igazgatója, Ricsics György dr. központi ügyész és mások, ezután a Fidelitas-leányegylet, a rónácsi ifjúsági egyesület, a józsefvárosi katolikus ifjúsági egyesület s az erzsébetvárosi „Juventus” képviselői. Az egyesületi otthon zsúfolásig megtelt nagytermében az ifjúsági énekkar Rittinger Imre vezetésével elénekelt a Királyhimnusz, majd Meiszner Vilmos megnyitotta a közgyűlést s a jegyzőkönyv vezetésére Evellei Mihály titkárt, hitelesítésére Nagy Vincét és Pekete Jánost kérte meg.

Meiszner Vilmos nagyszabású elnöki megnyitót mondott, melyet legközelebbi számunkban közlünk. Evellei Mihály a titkári jelentést terjesztette be, amelyben beszámolt az egyesület egyházi dalárdája és műkedvelőgárdája működéséről is. Dr. Csipak Lajos c. kanonok lelkigyakorlatokat tartott az ifjúság számára. Fodor József hittanár, egyesületi igazgató pedig vallásérkölségi előadásokat tartott az ifjúságnak. Az elmúlt évben a hatóság az egyesület zárva volt helyiségét megnyitotta, amivel maga is igazolta, hogy olyan tevékenységet fejt ki az egyesület, amely az állam szempontjából is csak üdvösnek mondható. A titkári jelentést megelégedéssel vették tudomásul. Szily Miklós a pénztári jelentést terjesztette be. Croglet János, mint a könyvelés vezetője az egyesület lel-tári vagyonáról, majd az új költségvetésről adott jelentést, Liskay Gyula az ellenőri, Lőrincz Elek a házgondnoki, Frits Miklós a könyvtári jelentést olvasta fel; a könyvtár mintegy száz könyvvel gyarapodott, vagy hater ezer lei értékben. Az új könyveszerzésnél különösen történelmi regényekre helyeztek súlyt. Ezután megválasztották az új tisztikart.

SPORT

Magyarország-Horvátország 1:0, 0:0

Budapestről jelentik: Radulescu román játékezőt kifogástalan biráskodásával 15 ezer néző jelenlétében játszották le csütörtökön az Üllői-úti pályán az első horvát—magyar válogatott mérkőzést.

Horvátország csapata a várakozásokat fölmúló szép és fair játékkal mutatkozott be a magyar fővárosban. A horvát tizenegy mindvégig méltó ellenfele volt a magyar együttesnek, bár a magyarok technikai fölénye az egész mérkőzésen végigvonult. A nagy találkozó egyetlen — és döntő gólját Dudás lötte a második félidő 40-ik percében.

Győzött a magyar ifjúsági válogatott is

Pécsről jelentik: Áldozócsütörtökön a horvátok ifjúsági válogatottja Pécsen játszott a magyar ifjúsági válogatottal. A mérkőzést szép és nívós küzdelem után Magyarország ifjúsági csapata nyerte meg 4:2 (3:1) arányban. A magyarok góljait Borbély és Hollósi, míg a horvátokét Gradics lötte.

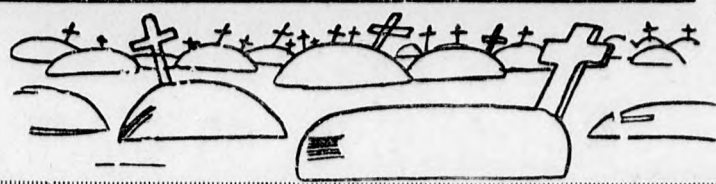
Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: AZ INDIÁN BRIGÁD.
APOLLÓ: ÁRVIZ INDIÁBAN. (Hindu álem)

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

Honnan van az, hogy itt a szuronyok hegyei a földből emelkednek ki? Foucher hadnagy, aki a harcokat túlélte, följegyzéseiben ezeket mondja:

„A 137-ik gyalogezred I. zászlóalja 1916 június 9-ikén elhagyta Verdun fellegrát és június 10-ikéről 11-ikére virradó éjszaka az állásba vonult, ahol a 337-ik gyalogezredet felváltotta. A mai „Szuronyok árka” a harmadik század jobb és a negyedik század baloldalán terült el. 1916 június 11-ikén reggel heves megsemmisítő tűz indult, mely egész nap s az éjszaka egy részén át tartott. Ezen a napon — június 11-ikén — alakították ki a gránátok (15, 21 centiméteresek és nagyobbak) a később fölfedezett „Szuronyok árkat.” Az emberek fölszegtett szuronyokkal várták a támadást, a fegyverek azonban a mellvéd mellett álltak, a katonák közelében, akik kézigránátot tartottak a kezükben, készen arra, hogy a várt támadást mindenképp elöllel kézigránáttal verjék vissza. Az elől és hátul, valamint a lövészárokból becsapódó lövedékek egyre közelebb hozták az árok széleit s így lassanként egészen betemették a Vendée és Bretagne bátor fiait. Az, hogy a szuronyok a föld beomlása után hegyekkel kívül maradtak, annak következménye, hogy a katonák nem tartották kezükben a fegyvereket. Ezen az estén, 1916 június 11-én formálódott ki az ároknak az a képe, ahogyan később, a fegyverszünet megkötésekor találták.”

Ujra meg újra körüljárjuk a halott vidékbe beágyazott emlékművet s a látvány, melyet a tőkéletes pusztulás közepén a földből kiálló szuronyhegyek zúzavara nyújt, mályan belevésődik a lelkünkbe.

A kisvasút

Azt a tanácsot kaptuk, hogy Verdunbe viszatérőben a kisvasúton utazzunk. Ez Verduntól Montmédy-ig az egykori harctér közepén halad át.

A douaumonti temetőhöz elég közel van az állomás. Az állomásépületet helyettesítő kicsi, nyitott csarnok közvetlenül a mély gránátöltéserek hosszú sora mellett emelkedik.

Douaumont! Itt is csak a neve maradt meg a falunak s szinte különösen hat, amikor ezt a helységmegjelölést olvassuk a keskeny vágányok mentén álló egyszerű várócsarnok bejárata fölött. De épen olyan különösen hat, hogy most ez az apró vonat, mely nagyképpü prűszköléssel várja, hogy beszálljunk, hangos pőfékelésével fölveri a hatalmas halottmező csendjét. Lassan lendül mozgásba s a nagytemető alatt, a szétszaggatott vidéken áthaladva közeledik legközelebbi célja felé, mely szintén nem helység többé, csak egy név: Fleury. Keresztbe szeli az utat, amelyen reggel jöttünk, — valamivel mélyebben, bent terül el a vidék, ahol egykor Fleury falu állt, — azután megáll három új barakszerű köépület előtt. Milyen jó volna látni a falut, a falusi embereket s együtt örvendezni velük ünnepestjükön. Mintha hallanánk is a távolból a harang kondulását?

Oh nem, Fleury nincs többé...

A vonat lassan kigyózik át a vidéken. Nagy kanyarodókat kell vennie, úgyhogy a douaumonti csont-csarnok újra meg újra elénk tűnik. Most azonban már messze van és egészen kicsinek látszik. Csak a tornya bukkán fel ismételtén, mint őrsz. őrszem, melynek folyton virrasztó fénye az éj bűmláival kinyúl s roppant sugárkévével végigpásztazza a néma mezőt; mintha üdvözlését küldené a holtaknak és figyelmeztetését az élőknek. Ne felejtsetek el őket!

Az egyik éles kanyar után végkép eltűnik az emlékmű. A vonat pályája összeszűkül. Mindkét oldalon alacsony, fiatal fák alkotnak élő falat. Fölöttük olykor egy-egy élettelen fa nyújtja magasba üszkös ágait.

Még mindig hallgatagok vagyunk s magunkba isszuk a vidék minden változását. Nem tudjuk megérteni, hogyan lehet az, hogy félkékben az emberek tréfálkoznak, nevetgélnek és épen olyan vidámak, mint akármelyik más vonaton. Arcuk napbarnított, cipőjüket vastag por fedi s hátizsákot cipelnek. Elemózsás kosaruk mellett félighervadt virágcsokor hever.

Közelünkben két fiatal leány ül. Rendbeszedik széltől kuszált hajukat s élénken társalognak. Könnyen kitaláljuk, hogy Azannesban egy irodában dolgoznak. Előttünk szinte hihetetlennek tetszik, hogy ilyen is van: Verdun, Fleury, Douaumont — és valahol mögöttük egy iroda! Különös, hogy ezek a lányok nem csöndesek, elfogódottak, miután egész napon át ezen a vértanu vidéken barangoltak! Nem, ők könnyedén tréfálkoznak, míg vonatuk a halott hősök közelében halad át, kiigazítják ajkuk mesterséges piros vonalát s nem is gondolnak arra, hogy ott, ahova most épen kitekintenek, valamikor házak álltak és emberek éltek.

Belleville házai és kicsi kertjei is mögöttünk maradnak. Iassan feltűnik Verdun. Sötétén csillog a Maas vize. Vonatunk áthalad a hidon és azután megáll a helyi állomás alacsony épülete előtt.

A város hívogatón int felénk. Hiszen csak egy-két vonását ismerjük még, nem az egész arculatát. Ma azonban nem barangolunk többé. Ma már csak csöndesen, gondolatainkba mélyedten hazamegyünk.

A cipész

Korán reggel fölébreszt bennünket a cipész kalapácsának egyhangú kopogása.

A nap forrónak ígérkezik. Izzón hntázik a nap fényes ballonja a mennybolt kifeszített kék hálójában.

Lent, a kertben Madame Mabilie foglalatoskodik. Arcát nagyszélű kalap árnyékolja. A föld sötétén barnállik és hűvös, friss illatot áraszt. Mabilie asszony az előbb öntözte meg a hosszú gumicső segítségével.

Monsieur Mabilie munkaszta mellett ül és vastag szegeket ver egy hatalmas cipőbe. Élénken üdvözöl bennünket, előretol két széket és hellyel kínál. Majdnem félórán át csevegünk. Monsieur le Cordonnier — a cipész úr — vékony, sötéthajú, kékszemű férfi, lógó bajuszt visel és állán kövér izzadságcseppek gyöngyöznek. Bretagnei származású, de már egész fiatal kora óta Verdunban él. Elmeséli, hogy családjával és Verdun sok más lakosával együtt a háború kezdetén elmenekült innen, de azután visszatértek s 1916 február 16-ig itt maradhattak. Később, amikor ismét visszajöttek, a csaknem teljesen rommá lőtt városban nem találták többé a házukat.

Ez az új ház nagyon barátságos. A fehér, meszeltfalú cipésműhely világos és tiszta. A mester, ha kitekint műhelyéből, a virágos kertet látja, mely a legszebb színű és formájú rózsák pazar pompájában virul. A rózsatövek körül, mintegy élő kerítésként, halvány rózsaszínű, lehelletfinom szírmű szegfűk illatoznak. Két karnári madár is van — a mester kedvencei. A kert egyik árnyékos zugában, hatalmas kalitkában ugrádoznak s piciny torkuk vidám dalokat csattog a ragyogó reggelben.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB

Amerika római nagykövetének tárgyalásai Mussolinivel és Cianoval

Roosevelt elnök az olasz nagykövettel folytatott megbeszélést. Feszültség Olaszország és a szövetségesek között a földközi-tengeri helyzet miatt

Rómából jelentik: (Stefani-ügynökség.) Az olasz főváros nyugodt hangulata és a csütörtöki nap diplomáciai eseményei megerősítik azt a benyomást, hogy a Földközi-tengeri helyzet az angol intézkedések előidézte erős feszültség ellenére, nem ad közvetlen okot az aggodalomra. A római amerikai nagykövetségnek Mussolinivel és Cianoval folytatott tanácskozásai és Rooseveltnek Colonna olasz nagykövettel történt megbeszélése növelte a legutolsó órákban beállott enyhülést.

Politikai és diplomáciai körök mindamellett úgy látják, hogy a Földközi tengeri helyzet változatlanul súlyos. Olaszország és a szövetségesek között a megoldatlan kérdések egész sora áll fenn és ezeknek a megoldása teljesen holt ponton van. Ezért a Földközi tengeri helyzet további alakulását nagy tartózkodással ítélik meg.

Olasz politikai körökben Gibraltár, Suez és a Dardanellák angol elzárásával számolnak.

Belgrádból jelentik: A Vreme szerint római politikai körökben számolnak azzal, hogy az angolok elzárják a Gibraltárt, a Suezot, sőt a Dardanellákat is. Ha ez bekövetkezik, az olasz kormány fontos elhatározások elé kerül, mert Olaszország 80 százalékban behozatalra szorul és a szorosok elzárása súlyos gazdasági nehézségeket okozna.

Erős diplomáciai küzdelem Spanyolországban és Olaszországban a németek és a nyugati hatalmak között.

Párisból jelentik: (Havas ügynökség.) Pétain tábornagy, aki szerdán érkezett Párizsba, csütörtökön megbeszélést folytatott Reynaud francia miniszterelnökkel. Hír szerint ez a legfontosabb megbeszélés volt azok között, amelyeket Reynaud a francia diplomatakkal folytatott. Párizsi jelentés szerint Spanyolországban éppúgy, mint Olaszországban erős harc folyik a döntő befolyásért a

nyugati hatalmak és Németország között.

Olaszországnak nincsenek olyan szándékai, hogy a Földközi-tengeren megváltoztassa a meglévő helyzetet.

Washingtonból jelentik: (Bucuresti rádióközlés.) Fotics jugoszláv követ megbeszélést folytatott Welles amerikai külügyi államtitkárral. Később kijelentette, hogy azokról a tárgyalásokról volt szó, amelyek Philips amerikai nagykövet és Mussolini között Rómában lefolytak. Hír szerint az amerikai külügyminiszter tudatta Foticcsal, hogy biztosítékot kapott, mely szerint Olaszországnak nincsenek olyan szándékai, amelyek megváltoztatnák a földközitengeri státuskvót.

Papen törökországi nagykövet Berlinbe érkezett.

Ankarából jelentik: Papen ankarai német nagykövet Berlinbe utazott.

Az amerikai hadiflotta főparancsnoka és az amerikai hadügyminiszter a hosszú háború lehetőségeiről

Hangoztatták, hogy az Egyesült Államoknak föl kell készülniök az amerikai kontinens védelmére.

Washingtonból jelentik: Stark tengernagy, az Egyesült Államok tengeri haderejének főparancsnoka, a kereskedelmi kamara évi közgyűlésén beszédet mondott. Hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak erősen fel kell készülnie a jövőre. Megállapította, hogy mindaddig, amíg a jelenlegi háború minden lehetséges gazdasági és politikai eszközzel folyik, a sem-

Junius 2-ig meghosszabbították a lakbérleti szerződések láttamozásának határidejét

Bucurestiből jelenti a rádió: A lakbérleti szerződések láttamozásának határidejét junius 2-ig meghosszabbították.

Eletbelépett a buzakiviteli tilalom

Bucurestiből jelenti a rádió: Május 3-án életbelépett a buzakiviteli tilalom. A régebben megkötött szerződések és kötések érvénytelenek.

Megemlékezés Bangha Béláról a magyar képviselőházban

Olasz sajtómagyarazat a német állásponttól a szlovák-magyar feszültségben.

Budapestről jelentik: A képviselőház péntek délelőtti ülésén az adóreform-javaslatához hozzászólt Meskó Zoltán volt nyilaskeresztes képviselő is. Beszéde elején kegyelettel emlékezett meg Bangha Béláról, aki a keresztény megújodás legerősebb harcosa és a keresztény sajtó megteremtője volt. Bangha páter ravatalánál hálátelten hajtja meg a kegyelet zászlaját.

Rómából jelentik: Az olasz lapok még mindig foglalkoznak Csáky magyar külügyminiszter keddi felsőházi beszédével. A „Corriera della Sera” szerint Budapesten hangoztatják, hogy Németország nem fedezi Magyarország ellen Szlovákiát. A Stampa szerint Csáky nyilatkozata olyan pillanatban hangozott el, amikor Budapest és Berlin viszonyát különös szívéllyesség jellemzi.

A norvég csapatok Röröstől délre állást foglaltak a német előnyomulással szemben

Angliában belpolitikai válság jelei mutatkoznak a norvégiai balsiker miatt

Stockholmból jelentik (Reuter-ügynökség): A péntekre virradó éjszaka érkezett legújabb jelentések szerint azok a norvég csapatok, amelyek szerdán átvonultak Röröson, attól délre állást foglaltak, hogy feltartóztassák a német előnyomulást. A falu közelében, feledőn Rörös és Tolga között, az Öster-völgyben harc folyik a német és norvég csapatok között.

Londonból jelentik: Angol lapjelentések szerint a nyugati hatalmak norvégiai balsikerének visszahálásaként belpolitikai válság jelei mutatkoznak Londonban.

A Daily Mail szerint a munkáspárt meg akarja szüntetni a kormánynak nyújtott támogatást. A News Chronicle azt írja, hogy Churchill eredetileg azt tervezte, hogy akár néhány hajó elvesztése árán is be kell hatolni a trondhjemi fjordba. Chamberlain azonban keresztülvitte, hogy a kormány tagjai szembe forduljanak ezzel a tervvel. Konzervatív körök egyre inkább óhajtják, hogy Lloyd George belépjen a kormányba. A Star szerint viszont friss erőkre van szükség.

A belgrádi Politika arról értesül, hogy Chamberlain egy politikus-csoporttal, melynek

élén Duff-Cooper és Hoare-Belische áll — szintén szembekerült. Állítólag Churchill lesz az, aki lemondásra kényszeríti Chamberlaint és a lap úgy tudja, hogy a Trondhjemtől (németül Drontheim) délre elszenvedett kudarc megpecsételte a Chamberlain-kormány sorsát.

Német hadijelentés a péntek reggeli helyzetről.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokság a következő hivatalos jelentést adta ki:

A Norvégiában küzdő német csapatok pénteken reggel bevonultak Andalsnesbe. Délnorvégiában a megbékélési akció gyors ütemben halad előre. Nyugatnorvégiában a norvég csapatok leszerelése folyamatban van. Egyes norvég különítmények, amelyeknek nincs megfelelő áttekintése, csatározásokat folytatnak. Trondhjem környékén minden csendes. Narviktól északra a szövetséges csapatok lassan előnyomultak a német állások felé, támadásukat azonban visszaverték. Német tengeri erők a Skagerrakban elsüllyesztettek két ellenséges tengeralattjárót. A nyugati arcvonalon nincs különösebb esemény.

leges országok, így az Egyesült Államok sem lehetnek nyugodtak. Ez a háború évekig eltarthat — mondotta Stark tengernagy, — majd hangoztatta a fokozott flottaépítés szükségességét.

Hasonló kérdésekről tartott beszédet Woodring hadügyminiszter is, aki erős amerikai hadsereg sürgős felállítását követelte. Kifejezte aggodalmát az amerikai kontinens esetleges megtámadásával szemben és hangoztatta, hogy erős védelemre van szükség.

Apróhirdetések

Adás-vétel

Spárga tövek, elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád szőlőjében, Oradea-Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u végén).

Eladó a szállósi-réten egy téglából épült magánház. All két egyszobás, előszobás lakásból pincével (konyhával, éléskamrával). Bővebbet: Szállósi-réten a 2-ös u. 11-a, vagy 12. szám alatt.

Jókarban levő bádóg fürdőkádát — megvételre keresek. Oradea-Nagyvárad, Str. Averescu 37. szám. Ciordas 38. szám.

Kertész olcsón eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

GENZURAT

Eladó

egy varrógép és egy forgószék. — Oradea-Nagyvárad, Str. Eroiu Necunoscut No. 15.

Lakás

szavanként 3 lei

Kétszobás lakás, ujonnan festve, mosóházzal, Oradea-Nagyvárad, Str. Mihail Scribul 11., kiadó. Ugyanott egy Philipps-hangszóró eladó.

3 szobás, fürdőszobás lakás, 2 szobás mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38.

Butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea-Nagyvárad, I. G. Duca 23. szám.